Podpajštúnske zvesti

ISSN 1338-872X

6/2013 | Ročník XV. | 3. jún 2013 | www.stupava.sk | Mesačník o živote obyvateľov Stupavy | Zadarmo

Stretnutie po rokoch

11

- Spolužiaci zo ZŠ kpt. J. Nálepku sa stretli už po desiatykrát

Zahraničná návšteva

5

- Stupava privítala delegáciu z mesta Łowicz

Stupavskí bodujú

10

- Stupavskí hádzanári úspešne absolvovali niekoľko turnajov

Cieľom investora je zabrániť výrubu lesa

Petičný výbor, hnutie na internete a pohoršení občania. Toto všetko máme možnosť v poslednom období badať v našom meste. Vlnu emócií spôsobili zmeny v územnom pláne a najmä informácia o plánovanej výstavbe na území bývalej strelnice, výrube lesa či oploteniu vraj verejných priestranstiev. O vysvetlenie nepovedaných faktov a ozrejmenie plánov s týmito pozemkami sme požiadali Ing. Martina Bira, zástupcu investora na pozemkoch Strelnice.

Pozemky bývalej strelnice sú v súkromnom vlastníctve už 4 roky. Prečo sa s novým projektom začína až teraz?

V prvom rade si treba uvedomiť, že prvoradým cieľom nového vlastníka bolo zrušenie strelnice, ktorá dlhé roky znepríjemňovala život celému mestu a najmä ľuďom bývajúcim v blízkom okolí. Tento proces bol ukončený v máji 2012, vtedy začal nový investor rozpracovávať možné alternatívy využitia rozsiahleho územia v zmysle dnes platného územného plánu, ako aj v súlade s navrhovanou zmenou územného plánu. Všetky alternatívy svojím charakterom vytvárajú priestor pre bývanie v lesnom prostredí s veľkým dôrazom na využitie synergie spolužitia s prírodou. Ďalšou významnou prioritou investora v rokoch 2010–2011 bolo vysporiadanie vzájomných vzťahov k pozemkom a stavbám v okolí amfiteatru, čo sa nestretlo s pochopením s bývalým vedením mesta. Napriek tejto skutočnosti bol zo strany investora zabezpečený plynulý priebeh kultúrnych podujatí počas nasledujúcich rokov.

Aké zmeny vo využití priestoru teda môžu Stupavčania očakávať?

Už v súčasnom územnom pláne je významná časť, približne 5 ha tohto územia zaradená ako šport, rekreácia a agroturistika, kde je možné v zmysle dnes platnej legislatívy a súčasne platného územného plánu postaviť rekreačné apartmány pre približne 800 nových obyvateľov. Nový návrh zmeny územného plánu zástavbu výrazne zvoľňuje a práve naopak definuje plochy tak, aby boli jasne určené pre rodinné bývanie s vysokým podielom zelene. Odhadovaný počet obyvateľov v zmysle spracovanej štúdie lokality predstavuje približne 115 obyvateľov čo je necelých 15 % dnes možnej zástavby v zmysle platného územného plánu mesta Stupava. Pokračovanie na strane 4

	Súčasný stav ÚP	Navrhovaný ÚP
Funkcia	šport, rekreácia, agroturistika	bývanie v lese
Funkčná plocha	5,1 ha	14 ha
Maximálny počet (apartmánov) / plánovaný počet rodinných domov	350 apartmánových bytov	48 rodinných domov
Počet áut podľa prípustnej normy	350 x 1,35 = **472** automobilov	46 x 2 = **92** automobilov
Nárast obyvateľstva	350 x 2,3 = 805	46 x 2,5 = 115

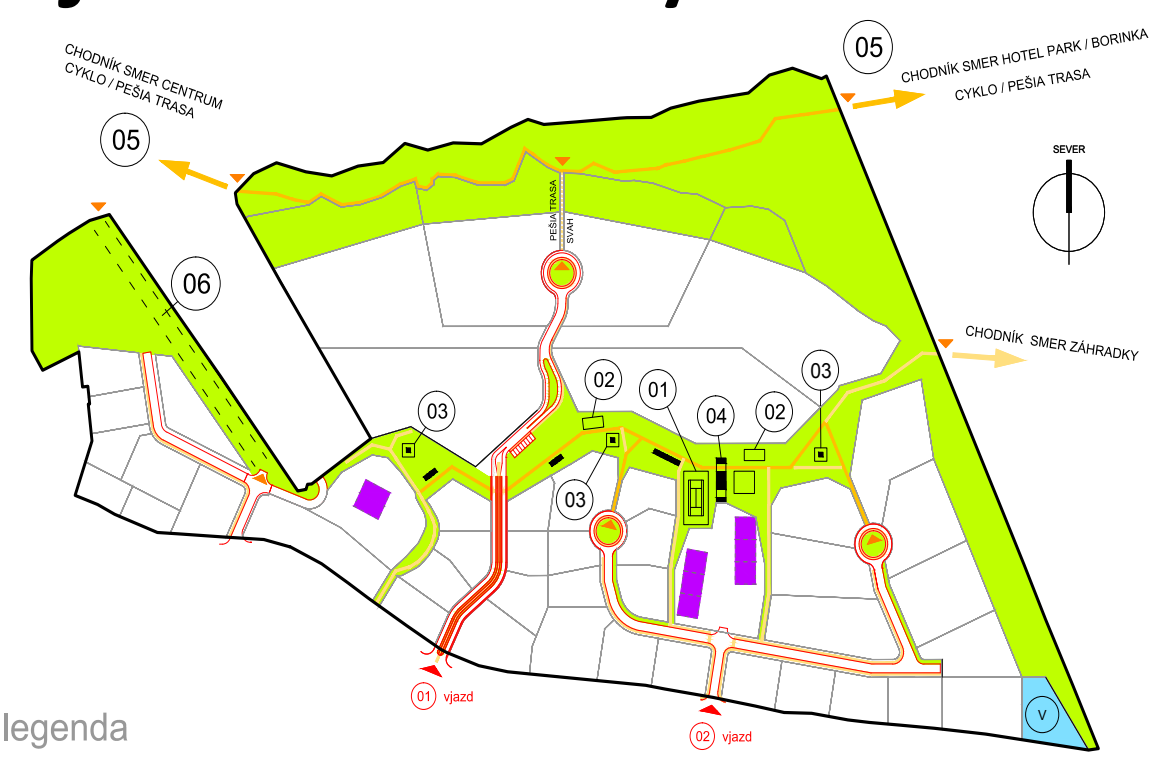

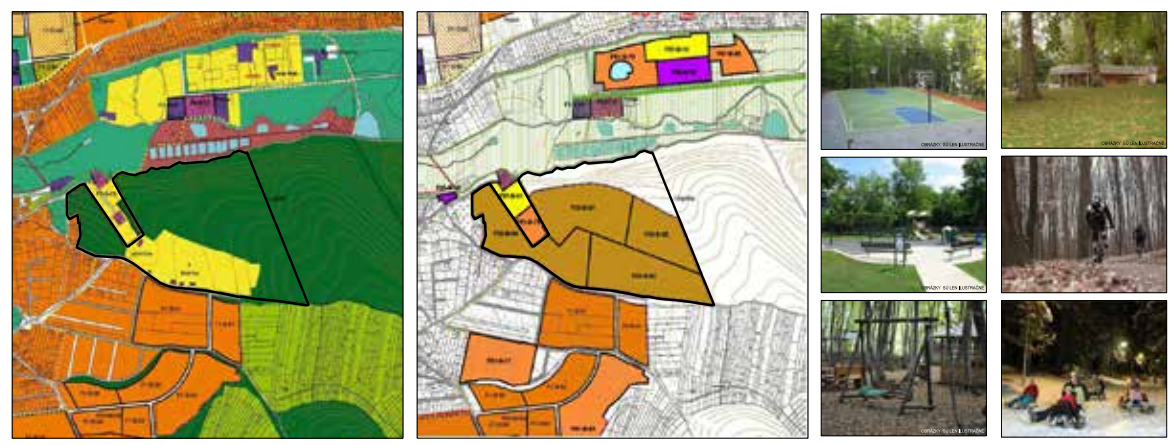

Spracované zmeny sa dotknú 163 podnetov od občanov, ktoré sa týkajú 709 parciel. Riešené parcely sú vo vlastníctve 4 642 občanov, prevažne Stupavčanov.

INFO BSK

Kraj plánuje v novom školskom roku otvoriť 151 tried

Od školského roka 2013/2014 obohatia ponuku škôl v pôsobnosti BSK nové študijné a učebné odbory, ktoré reagujú na aktuálne potreby trhu práce.

„Chceme zvýšiť záujem uchádzačov o štúdium na našich školách, preto sme vytvorili podmienky na zaradenie nových študijných a učebných odborov," povedal bratislavský župan Pavol Frešo. Ide napríklad o služby v cestovnom ruchu, obchodné a informačné služby, dizajn, elektromechanika či mechanika strojov a hasičskej techniky.

Nové odbory:

- **mechanik strojov a zariadení, mechanik – mechatronik (SOŠ automobilová, J. Jonáša 5, BA)**
- **elektromechanik – telekomunikačná technika, elektrotechnika – elektronické zariadenia, mechanik elektrotechnik, elektromechanik – oznamovacia a zabezpečovacia technika (SOŠ IT, Hlinícka 1, BA)**
- **obchodné a informačné služby – medzinárodné obchodné vzťahy, služby a súkromné podnikanie – marketing (SOŠ obchodu a služieb S. Jurkoviča, Sklenárova 1, BA)**
- **dizajn – priemyselný dizajn (ŠUV J. Vydru, Dúbravská cesta 11, BA)**
- **mechanik hasičskej techniky (SOŠ, Kysucká 14, Senec)**
- **(Spojená škola, Ivanka pri Dunaji)**

Bratislavská župa má vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 58 stredných škôl. V školskom roku 2012/2013 na nich študuje spolu 19 567 žiakov. Zdroj: BSK ■

Zámocký park sa bude na noc uzamykať

Vážení spoluobčania. Mestská polícia Stupava oznamuje, že bude zamykať brány Zámockého parku. Brány budú zamknuté v čase od 22.00 hod. do 6.00 hod. Prevádzkový poriadok Zámockého parku je vyvesený pri každej vchodovej bráne, preto MsP Stupava žiada návštevníkov parku, aby ho dodržiavali. V prípade nejasností sa môžete informovať osobne na MsP Stupava, alebo telefonicky na t. č. 02/65934100, mobil: 0905-621454. Ďalej oznamujeme občanom mesta Stupava, že odo dňa 17. 5. 2013 sú všetky prichádzajúce hovory na MsP Stupava nahrávané a archivované z dôvodu skvalitnenia služieb občanom.

Mestská polícia Stupava ■

Majetková komisia

Majetková komisia zasadala v roku 2012 7 krát. Spolu bolo prerokovaných 69 materiálov, ktoré boli aj predmetom rokovaní mestskej rady a Mestského zastupiteľstva Stupava. V roku 2012 prišlo taktiež k zmene člena majetkovej komisie, keď Mestské zastupiteľstvo Stupava na svojom zasadnutí dňa 9. 2. 2012 uznesením č. E/1 odvolalo (na vlastnú žiadosť) člena majetkovej komisie JUDr. Fedora Píša a uznesením č. F/2 menovalo nového člena komisie Ing. Juraja Vaicenbachera ml..

Zasadania majetkovej komisie pokračujú aj v roku 2013. Uskutočnili sa doteraz 4x. Na týchto štyroch zasadaniach bolo prerokovaných 35 materiálov. Komisia sa venovala hlavne jednotlivým žiadostiam súvisiacim s majetkom mesta adresovaným Mestu Stupava občanmi a podnikateľskými subjektmi, ktoré pôsobia alebo chcú pôsobiť na území nášho mesta. Komisia sa odborne a objektívne snaží odporúčať len také riešenia, ktoré mestu uľahčia chod v budúcich obdobiach. Nastavenie správnych parametrov pri prebraní majetku do vlastníctva mesta (preberanie celkov pri inžinierskych stavbách, ciest, pozemkov a pod.) od odovzdávajúcich, ako aj posudzovanie podobných či porovnateľných prípadov pri prevode majetku „rovnakým metrom“, nielen zjednodušuje rozhodovanie, ale v dostatočnej miere aj vysiela signál žiadateľom, čo môžu očakávať. Všetci si jasne uvedomujeme, že prevod majetku mesta či preberanie majetku do vlastníctva mesta je citlivá a veľmi sledovaná téma. Všetky prevody či preberania majetku sa striktne riadia legislatívou, hlavne Zákonom č.138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov alebo VZN č.2/2011 (Zásady hospodárenia s majetkom Mesta Stupava). Tým sa pri každom odporučení či rozhodovaní riadi nielen majetková komisia, ale aj ostatné orgány mesta.

Výsledkom správnych odporúčaní vychádzajúcich z majetkovej komisie je aj fakt, že vo veľkej väčšine prípadov sa s odporúčaním komisie dokáže stotožniť aj mestská rada a v neposlednom rade aj mestské zastupiteľstvo. Pri mestskom zastupiteľstve je namieste podotknúť, že len právoplatné uznesenie mestského zastupiteľstva (kde sa často vyžaduje aj 3/5 súhlas) je tým súhlasom, na základe ktorého sa prevod či prebratie majetku môže ďalej uskutočňovať.

Do roku 2013 vstúpilo mesto so záväzkom splatiť do konca novembra 2013 korekciu za vybudovanú kanalizáciu (o danom záväzku už bolo napísaných viacero článkov, nie je preto potrebné ho v tomto našom príspevku rozoberať). Záväzok existuje a pre mesto predstavuje nemalý problém. Práve preto majetková komisia už v januári, v dostatočnom predstihu, vytipovala pozemky vo vlastníctve mesta, ktoré následným rozhodnutím mestského zastupiteľstva ponúklo mesto v obchodno-verejných súťažiach na predaj. Boli vytipované také pozemky v majetku mesta, ktoré sme pre ich polohu či význam nepokladali za strategické. Neostávalo nám nič iné, len veriť, že výsledok obchodno-verejných súťaží vygeneruje takých kupujúcich a také ich ponúknuté ceny za majetok mesta, s ktorými sa dokáže stotožniť mestské zastupiteľstvo. Výsledkom je, že mestské zastupiteľstvo sa na svojom zasadaní dňa 11. 4. 2013 jednohlasne uznieslo v dvoch prípadoch (z celkových vypísaných siedmich súťaží) akceptovať uchádzačom navrhovanú cenu a predajom svojho majetku tak získať finančné prostriedky v celkovej výške 218.187,84 €. Výsledok obchodno-verejných súťaží taktiež ukázal, že i v zložitej finančnej situácii sa mestské zastupiteľstvo nedokázalo stotožniť s akoukoľvek ponúkanou cenou. Čo je dobre, pretože naozaj nešlo len o predaj za akúkoľvek cenu.

Jednou z nepopierateľných skutočností ale je, že finančné prostriedky, a nielen na sanáciu korekcie za kanalizáciu, mesto nevyhnutne potrebuje. Ak teda svoje záväzky mesto zo svojho rozpočtu nedokáže pokryť, je riešením, a to aj napriek tomu, že nie veľmi populárnym, predaj majetku. Oddelenie správy majetku mesta ako aj majetková komisia v spolupráci s komisiou finančnou a európskych fondov a ekonomickým oddelením sa danou problematikou podrobne zaoberajú. Zmeny rozpočtu mesta ukázali nevyhnutnosť opätovne sanovať nedostatok finančných prostriedkov predajom majetku, preto mestské zastupiteľstvo na májovom zasadnutí uložilo prednostke úradu vyhlásiť obchodné verejné súťaže na predaj nehnuteľností. Výsledky týchto súťaží budú známe na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva.

Vladimír Holúbek, predseda komisie ■

Opýtali sme sa primátora

Návrhy zmien k ÚP vyvolali medzi občanmi vlnú emócií, zväčša negatívnych. Nemyslíte, že problém bol v slabom odprezentovaní pripravovaných zmien?

Nemyslím si, že emócie súviseli s nedostatočnou prezentáciou zmien, ktoré boli predmetom riešenia. To je dôležité povedať, pretože emócie vyvolala informácia o tom, ako keby už bolo o všetkom rozhodnuté. Zastupiteľstvo rozhodlo, že všetky žiadosti k zmenám územného plánu prejdú procesom riešenia a následne budú vyhodnotené pripomienky. Poslanci nechceli subjektívne rozhodnúť o tom, čo má alebo nemá byť zaradené do procesu zmien a doplnkov ÚP. Verejnosť bola informovaná, verejné prerokovanie bolo zvolané z podnetu poslancov a primátora. Momentálne prebieha vyhodnocovanie pripomienok. Emócie okolo tohto problému nevnímam ako negatívne, ale ako prejav záujmu verejnosti, občanov Stupavy o budúcnosť svojho mesta. Takýto záujem ja považujem len za pozitívny. Na druhej strane už ale nechápem, prečo poslanci boli postavení do pozície, ako keby už rozhodli, keď ešte len majú rozhodnúť. Petícia v prvom bode hovorí o tom, aby vôbec nerozhodovali a nepokračovali v zmenách územného plánu, pričom žiadosti sa týkajú nie troch kontroverzných pozemkov a predstáv ich vlastníkov, ale v tomto prvom balíku ďalších cca 50 žiadostí, za ktorými sú ďalší vlastníci. Súbežne sa pripravuje návrh riešenia dopravy, ku ktorému ešte do 27. 6. zvolám opäť verejné prerokovanie, aby sme presvedčili verejnosť, že bez riešenia dopravy a z toho vyplývajúcich podmienok nie je možné rozhodovať o pokračovaní výstavby v Stupave.

Nepredalo mesto areál bývalého kúpaliska do súkromných rúk len za podmienky jeho rekonštrukcie a sprístupnenia pre širokú verejnosť? Bola v tomto zámere aj pridružená investícia apartmánov?

O predaji pozemkov a areálu bývalého kúpaliska rozhodlo mestské zastupiteľstvo v roku 2002 a kúpna zmluva bola podpísaná 5. septembra 2002. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli prílohy a medzi nimi aj štúdia Relax centra. V dodatku č. 1 k tejto zmluve zo 16. 9. 2003 je súčasťou pozmenená štúdia Relax Centra Park Stupava, kde sú aj plavecká vodná plocha, ubytovacie apartmány a ďalšie objekty. Na základe tejto štúdie bolo vydané stavebné povolenie tak, aby bola splnená podmienka zmluvy „... ak kupujúci do dvoch rokov odo dňa podpísania tohto dodatku nezačne s výstavbou Relax centra, predávajúci má právo od zmluvy odstúpiť.“ Táto podmienka bola zo strany kupujúceho dodržaná, je na investorovi, aby požiadal o kolaudáciu na stavby, na ktoré bolo vydané stavebné povolenie.

spracovala Nina Lednická ■

Správy zo sociálnej komisie

Dňa 24. 5. 2013 sa uskutočnilo rokovanie komisie sociálnych vecí, zdravotníctva, detí a mládeže, na ktoré boli prizvaní aj zástupcovia rodičov z rád škôl pri jednotlivých MŠ v Stupave. Na úvod predsedníčka komisie Oľga Mózová pripomenula, že už v septembri 2012 MsZ odsúhlasilo zvýšenie školného na 15 € mesačne. Od septembra však nastali dve zásadné zmeny. Aj napriek tomu, že mesto minulý rok otvorilo ďalšie dve triedy pri MŠ Janka Kráľa, zostalo po tohtoročnom zápise do MŠ 80 detí neumiestnených, a teda mesto musí opäť hľadať možnosti a aj finančné prostriedky na vyriešenie tejto situácie. Okrem tohto problému nastala aj zmena vo financovaní školstva zo strany štátu. Nakoľko sa zmenil koeficient výpočtu príspevku na jedno dieťa, mesto dostane od štátu v prepočte na žiaka menej peňazí ako doteraz.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhla komisia spolu s riaditeľkami MŠ na marcovej komisii zvážiť zvýšenie školného, čo by aspoň čiastočne pomohlo situáciu riešiť.

Zástupcovia rodičov so zvyšovaním školného nesúhlasia, odporúčajú mestu hľadať finančné prostriedky inak, napríklad motivovať nových obyvateľov Stupavy k prihláseniu k trvalému pobytu, a tým zvýšiť príjem z podielových daní od štátu. Čo sa týka nedostatku miest v MŠ, komisia navrhuje kvôli lepšiemu prehľadu do budúcnosti vytvoriť už viackrát spomínaný centrálny register detí, ktoré majú záujem teraz, ale aj v budúcich rokoch chodiť do stupavských MŠ. S registrom zástupcovia rodičov súhlasili, odporúčajú však, aby nebol verejne prístupný, najmä kvôli ochrane osobných údajov. Mesto uvažuje o zrekonštruovaní priestorov na Hlavnej 90, kde by mohli vzniknúť dve až tri elokované triedy už jestvujúcej MŠ a vytvoril by sa tak priestor na umiestnenie 40 – 60 detí. Musí však na prestavbu a aj na prevádzku nájsť finančné prostriedky.

Oľga Mózová, predsedníčka komisie ■

BRATISLAVSKÁ INTEGROVANÁ DOPRAVA

ZAVEDENIE INTEGROVANÉHO DOPRAVNÉHO SYSTÉMU V BRATISLAVSKOM KRAJI

OD 1. 6. 2013

Od 1. 6. 2013 sa na území mesta Bratislava a okresu Malacky zavádza **I. etapa Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji** (IDS BK). IDS BK je taký systém dopravy, kde viacerí dopravcovia vzájomnou spoluprácou vytvárajú pre cestujúceho spoločnú dopravnú a tarifnú ponuku. Cestujúcemu tak ponúkajú spoločný cestovný lístok, po zakúpení ktorého môže ľubovoľne kombinovať viaceré druhy dopravy bez ohľadu na to, ktorý dopravca ich prevádzkuje.

Kde je možné zakúpiť PCL

Predplatné cestovné lístky (PCL) je možné zakúpiť **na predajných miestach jednotlivých dopravcov, prostredníctvom multifunkčných automatov alebo prostredníctvom internetového predaja**. PCL môžete zakúpiť **na ktorúkoľvek bezkontaktnú čipovú kartu** (BČK) **vydanú dopravcom zapojeného do IDS BK, na študentské BČK vydané vybranými školami** ako aj **na Bratislavskú mestskú kartu**. Predaj na Bratislavskú mestskú kartu bude možný len prostredníctvom predajnej siete DPB, a.s.

Príklady zakúpenia PCL

Pred cestou si zistite, akými linkami budete cestovať, po akej trase a cez ktoré zóny (pozrite si schému zón IDS BK). Do výpočtu sa započítavajú všetky zóny, cez ktoré budete cestovať, vrátane tých v ktorých cestu začínate a končíte ako aj tie v ktorých Vami použitý spoj nemá zastávku alebo v nej nezastavuje. Každá zóna sa ale započítava len raz (môžete cez ňu pri jednej ceste prechádzať aj viackrát).

Napríklad: Pri cestách z Bratislavy do Malaciek budete cestovať cez zóny **100, 101, 215, 225, 235, 245 a 255**. Na predajnom mieste si zakúpite **PCL pre zóny 100+101** a uvedených **5 regionálnych zón** s požadovanou dobou platnosti.

PCL pre zóny 100+101 je možné zakúpiť len súčasne. PCL sa predáva na konkrétne zóny, v ktorých potom môžete vykonať neobmedzený počet ciest.

Možnosti využitia PCL

S PCL možno **v rámci jeho územnej a časovej platnosti cestovať neobmedzene vlakmi kategórie REX** (RegionalExpress) a **Os** (Osobný vlak) železničného dopravcu Železničná spoločnosť Slovensko, a.s., **prímestskými autobusmi** dopravcu Slovak Lines, a.s. a **MHD v Bratislave**.

Kontrola PCL v dopravných prostriedkoch

V prímestských autobusoch nastúpite prednými dverami, vodičovi oznámite svoj cieľ cesty a svoju BČK priložíte k čítačke, ktorá Vás zaeviduje. Ak cestujete do alebo cez inú zónu, ako máte platný Váš PCL a máte na svojej BČK nahratý finančný kredit, čítačka Vám automaticky odpočíta z kreditu cenu úsek cesty, pre ktorý Vám PCL neplatí. Ak kredit nahratý nemáte, je potrebné za takýto úsek cesty zaplatiť príslušné cestovné v hotovosti. **V MHD v Bratislave** nastúpite do dopravného prostriedku a cestujete. Pri kontrole revízorom sa preukážete svojou BČK s platným PCL. **Vo vlakoch** nastúpite do vlaku a cestujete. Pri kontrole sprievodcom sa preukážete svojou BČK s platným PCL.

DOPRAVU VIEDLI BK VYKONÁVALI: SLOVAK LINES

NA DOPRAVU VIEDLI BK FINANČNE PRISPIEVALI: Bratislavský samosprávny kraj, BRATISLAVA

Viac informácií sa dozviete na www.bid.sk a na webových stránkach jednotlivých dopravcov.

BID-2013-09

Zo zápisnice rokovania poslancov

24. zasadnutie Mestského zastupiteľstva:

1. otvorenie
2. voľba pracovného predsedníctva
2a. prejednanie referenda k ÚP
3. kontrola uznesení
4. stanovisko HK k Záverečnému účtu a Záverečný účet mesta Stupava za rok 2012, výrok auditora
5. účtovná závierka spoločnosti TSS, s. r. o. za rok 2012
6. čerpanie rozpočtu mesta a RO k 31. 3. 2013 a návrh zmien rozpočtu
7. veci majetkové
8. správa z následnej finančnej kontroly výberu a odvodu pokút uložených mestskou políciou za rok 2013
9. správa z následnej finančnej kontroly VZN č. 11/2011, ktorým sa určuje výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta
10. správa z následnej finančnej kontroly na základe uznesenia MsZ zo dňa 11. 4. 2013 B/38
11. návrh na zrušenie VZN č. 6/2011 a Smernica o poplatkoch za odplatné služby
12. návrh VZN o evidencii pamätihodností Mesta Stupava
13. kronika Mesta Stupava za rok 2012
13a. operačný program BSK
14. interpelácie
15. rôzne
16. návrh uznesenia
17. záver

Celú zápisnicu nájdete na www.stupava.sk alebo na mestskom úrade. ■

Odpoveď na výzvu poslanca Romana Maroša

V minulom vydaní Podpajštúnskych zvestí bola uverejnená informácia o okolnostiach a obsahu nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi mestom Stupava a FC Stupava (futbalový klub). Napriek tomu, že mestské zastupiteľstvo – všetci poslanci - uznesením súhlasili s podpísaním zmluvy, tej istej, ktorú predtým odsúhlasili pre iného záujemcu – TJ Tatran Stupava, autor ju považuje za nevýhodnú pre mesto. Pri prenájme bol dodržaný zákonný postup tak ako v každom inom prípade. Osobne si myslím, že mesto sa zbavilo všetkých nákladov, ktoré boli spojené s údržbou tohto areálu, futbalistom prenajalo majetok, v podstate aj pozemky, na ktorých stoja prevažne stavby vo vlastníctve futbalového klubu . Futbalový klub nie je podnikateľský subjekt ani fyzická osoba, je to občianske združenie, ktoré má svoju členskú základňu a volené orgány. Je to združenie občanov Stupavy, ktoré je seriózným partnerom pre mesto. Nevidím dôvod, aby som neveril ich úprimnému zámeru podporovať a rozvíjať futbalové hnutie v našom meste. Som presvedčený, že mestské zastupiteľstvo rozhodlo správne a zmluva, ktorú som podpísal, nie je pre mesto nevýhodná. Po zverejnení pochybností o zmluve bolo podané trestné oznámenie na mňa ako primátora vo veci zneužitia právomoci verejného činiteľa. Pokým sa neskončí vyšetrovanie, nebudem sa k tejto veci vyjadrovať.

Pavel Slezák, primátor ■

Futbalový klub Stupava - odpoveď

Vážený pán poslanec Ing. Roman Maroš, dovoľte nám v krátkosti reagovať na Váš populistický článok „Nevýhodná zmluva“ v minulom čísle PZ.

Tvrdenie, že hlavným dôvodom uzatvorenia nájomnej zmluvy bola snaha mesta ušetriť 3000 eur na kosení, sa nezakladá na pravde, nakoľko hlavným dôvodom bolo, že mesto ako vlastník pozemku má povinnosť vysporiadať sa zmluvne s vlastníkom nehnuteľností, a tým je v tomto prípade FC Stupava.

Tvrdenie, že kosenie stojí 3000 eur/rok tiež nie je pravda, nakoľko podľa faktúry, ktorú vystavilo mesto futbalovému klubu, stojí jedno pokosenie 360 eur. Kosiť treba minimálne dvakrát za mesiac počas osmich mesiacov, t. j. 5 760 eur.

Mestské zastupiteľstvo v Stupave (aj za Vašej účasti, pán poslanec Maroš), po predchádzajúcom prerokovaní zámeru na mestskej rade schválilo na svojom zasadnutí dňa 13. 12. 2012 pod bodom B/12 zámer uzatvoriť nájomnú zmluvu s FC Stupava.

Dňa 31. 1. 2013 mestské zastupiteľstvo jednohlasne počtom hlasov 13 (opakovane aj za Vašej účasti, pán poslanec Maroš) odsúhlasilo uznesením č. B/44 podpísanie nájomnej zmluvy medzi FC Stupava a Mestom Stupava (ktorej návrh ste, pán poslanec Maroš, dobre poznali), nakoľko zmluva bola pôvodne pripravená a odsúhlasená v prospech Telovýchovnej jednoty Stupava, a predpokladáme, že mestskí právnici pripomienkujú všetky návrhy zmlúv, čiže logicky schválili aj návrh tejto zmluvy, ktorú pán primátor podpísal 26. 4. 2013 po opakovaných urgenciách zástupcov FC Stupava. Je zaujímavé, že po opakovaných urgenciách FC Stupava o podpísanie zmluvy (ktorej podpísanie bolo schválené aj Vami, pán poslanec Maroš) boli zástupcovia FC Stupava pozvaní na mestský úrad v Stupave, kde im 22. 4. 2013 právnik mesta predložil návrh úplne novej zmluvy, absolútne jednostrannej a v rozpore s návrhom, o ktorom ste hlasovali v januári.

Na základe tohto stretnutia zástupcovia FC Stupava opakovane vyzvali pána primátora, aby podpísal zmluvu, o ktorej sa rokovalo v minulom roku, a jej podpísanie schválili poslanci v januári.

Je pozoruhodné, že po rokovaní na meste 22. 4. 2013 ste Vy, pán poslanec Maroš, 23. 4. 2013 náhodne kontrolovali uznesenia z januára. Pýtame sa, čo ste robili skoro štyri mesiace od januára do konca apríla. Vašou povinnosťou je dohliadať, aby pán primátor uznesenia, ktoré vy poslanci schválite, plnil, a nie ho po štyroch mesiacoch kritizovať za to, že si splnil svoju povinnosť.

Čo sa týka Vášho konštatovania, že náš zámer a koncepcia neboli dostatočne prezentované, to sa opäť nezakladá na pravde, nakoľko zástupcovia FC Stupava viackrát predstavili koncept aj zámer poslancom mesta, ktorí sú zodpovední za rozvoj športu na území Stupavy, ako aj na mestskej rade, čo by ste pán poslanec Maroš asi vedeli, keby ste si uznesenia čítali a kontrolovali viackrát ako raz za štyri mesiace. Taktiež by ste vedeli, prečo vzniklo FC Stupava až 18. 10. 2012 a že štatutári a členovia FC Stupava sú ľudia, ktorí sa rozvoju športu a futbalu v Stupave venujú viac ako tridsať rokov. Tiež by ste vedeli, že FC Stupava má uzatvorené dohody s hádzanárskym klubom aj s klubom slovenských turistov, ktorí tiež pôsobia v dotknutom areáli, čiže Vaše obavy o osud týchto klubov sú tiež neopodstatnené.

Možno by, pán poslanec Maroš, stálo za úvahu, začať sa častejšie zaujímať o dianie v meste, a nielen jedenkrát za štyri mesiace náhodne kontrolovať uznesenia, a kým sa napíše tendenčná nepravda, bolo by korektné overiť si Vaše neopodstatnené domnienky. Opačný postup dáva priestor na otázku, či Vás nezaujíma len zviditeľnenie Vašej osoby, a nie reálny záujem o rozvoj športu na území Stupavy.

Vyhlasujete: „Mojím záujmom nie je klásť prekážky rozvoju športu v Stupave. Naopak, som za podporu a ústretové riešenia, ktoré pomôžu športovým klubom v ich dôležitej práci pre naše mesto.“

Vážený pán poslanec Maroš, toto vyhlásenie je zbytočné, nakoľko neklásť prekážky rozvoju športu je Vašou povinnosťou ako poslanca mesta Stupava, a nie Vaším rozhodnutím. A nakoľko ste aj za podporu a ústretové riešenia, tak si Vás touto cestou ako poslanca mesta dovoľujeme vyzvať, aby ste v budúcom čísle mestských novín uverejnili, čo ste Vy ako osoba poslanca konkrétne urobili za dva a pol roka činnosti pre rozvoj športu na území Stupavy.

Na záver Vás chceme ubezpečiť, že osoby, ktoré zastupujú FC Stupava, obetovali rozvoju futbalu v Stupave viac ako polovicu svojho života, a preto Vás chceme, pán poslanec, poprosiť o pomoc v tejto neľahkej práci, a nie vyvolávanie neopodstatnených obáv.

S každým poslancom ako aj občanom, ktorý má záujem nám v tejto práci pomôcť, sa radi stretneme a podelíme o naše plány a zámery.

Ivan Morávek, predseda klubu ■
Slavomír Hoz, gen. manager klubu ■
Jozef Dugovič, predseda revíznej komisie ■
Peter Hason, tajomník klubu ■

Vyjadrenie poslanca

Po téme kanalizácie hladinu verejnej mienky opäť rozvírila ďalšia citlivá aktualita – Návrh zmien a doplnkov územného plánu mesta Stupava. Ide o dôležitý a strategický dokument, ktorého úlohou je zohľadniť nové požiadavky na organizovanie a koordinovanie funkčných plôch v meste. Tento dokument teda zásadne určuje ďalší rozvoj Stupavy, a preto sa právom stáva terčom širokej pozornosti a kritiky. Treba však dodať, že ide o potrebný a cyklický proces, ku ktorému dochádza v každej samospráve. Návrhy zmien podávajú viaceré subjekty: od menších vlastníkov až po veľkých investorov, celkovo ide o 163 podnetov. Schvaľovací proces je pomerne náročný, k zmenám sa vyjadrujú kompetentné štátne inštitúcie, samospráva aj občania. V konečnom dôsledku zostáva finálne rozhodnutie na poslancoch mestského zastupiteľstva. Viacerí občania ma ako poslanca kontaktujú a pýtajú sa na môj názor k tejto téme. Niektorí, na rozdiel odo mňa, dokonca s istotou vedia, ako budem hlasovať. Pri svojom rozhodovaní budem akceptovať všetky odborné diskusie, stanoviská a posudky dotknutých orgánov. Tie ešte nie sú k dispozícii, poslanec svojím hlasovaním do tohto projektu vstupuje až na jeho konci. Smerodajný bude pre mňa najmä názor občanov vyjadrený v rámci pripomienok a petície Proti návrhu zmien a doplnkov územného plánu mesta. Vyhovieť všetkým v tomto komplikovanom a náročnom procese je nemožné. Verím však, že sa podarí presadiť také riešenie, ktoré nebude pre budúcnosť mesta traumou. Teší ma záujem verejnosti o rozvoj mesta, k tejto úlohe sa postavím s maximálnou zodpovednosťou voči svojim voličom a spoluobčanom.

Ing. Roman Maroš, poslanec MsZ ■

Občania sa postavili za svoje práva

Oboznamovanie občanov s návrhom zmien a doplnkov Územného plánu s hojnou účasťou verejnosti, najmä však Stupavčanov.

Mesto Stupava na svojej internetovej stránke a v mestskom rozhlase zverejnilo oznam, že dňa 11. 5. 2013 o 9.00 hod. sa v Mestskom kultúrnom a informačnom centre (MKIC) uskutoční „Verejné prerokovanie návrhu zmien územného plánu“.

Prípravné práce boli otvorené rozhodnutím mestského zastupiteľstva (MsZ) dňa 27. 6. 2011, keď prednosta dostal úlohu: aktualizovať zmeny územného plánu (ÚP). Prípravné práce vyústili do stretnutia spracovateľov podkladov k ÚP s občanmi v MKIC dňa 17. 3. 2012, kde formou pracovných skupín občania formulovali svoje predstavy súvisiace s vypracovaním nového ÚP. Požiadavky občanov boli spracovateľmi prezentované poslancom MsZ dňa 10. 5. 2012. Tieto požiadavky súviseli s potrebou riešiť dopravu a parkovanie, infraštruktúru mesta, zachovať park, kúpalisko, amfiteáter, stavebnú uzáveru atď. Následné aktivity v uvedenej oblasti vyústili do spracovania „Návrhu zmien a doplnkov územného plánu mesta Stupava č. 1a/2012 (ZaD 1a/2012)“.

Návrh ZaD 1a/2012 nerieši celú problematiku ÚP, ale reflektuje len 57 z celkových 163 vznesených požiadaviek, ktoré súvisia s prekvalifikovaním jednotlivých pozemkov hlavne na malopodlažnú bytovú zástavbu. Najcitlivejším miestom zmien bol záujem prekvalifikovať hlavne oblasť kúpaliska, amfiteátra a priľahlého lesa na malopodlažnú bytovú zástavbu. Teda išlo o to, že sa chystá rušenie veľkých funkčných plôch určených na šport, rekreáciu, oddych a agroturistiku, funkčných plôch lesa a chystá sa pôda pre výstavbu spaľovne odpadu.

V nadväznosti na uvedený zámer aktivisti za krajšiu a lepšiu Stupavu (aktivisti) pripravili výzvu občanom, aby sa dňa 11. 5. 2013 v hojnom počte zúčastnili verejného prerokovania ZaD 1a/2012 a vyjadrili svoj jasný postoj k navrhovaným zmenám. Následne aktivisti vytvorili petičný výbor a pripravili petíciu, podpisom ktorej občania žiadali, aby zvolení zástupcovia mesta:

- Odmietli návrh zmien územného plánu č. 1a/2012 ako celok a vrátili ho spracovateľovi.
- Pripravili nový komplexný návrh územného plánu mesta, v ktorom bude prioritne riešená dopravná situácia a v ktorom budú zachované všetky doterajšie funkčné plochy lesa a funkčné plochy určené na šport, oddych a rekreáciu.

Výzva aktivistov našla pozitívnu odozvu u občanov, ako to dokumentuje hore uvedená fotografia. Vo veľkej sále MKIC bolo cca 250 občanov, ktorí jasne dali najavo svoj odmietavý postoj k predloženému návrhu ZaD 1a/2012. Stručný prehľad o priebehu stretnutia si možno pozrieť na You Tube po zadaní textu „UP Stupava“ (zobrazia sa dva videoklipy). Súčasne sa začal zber podpisov petičných hárkov. O možnostiach podpisovania petičných hárkov do 21. 5. 2013 boli občania informovaní viacnásobným vysielaním oznamu v mestskom rozhlase, prostretníctvom e-mailov a na internetovej stránke Moja Stupava.

Dňa 23. 5. 2013 o 14.00 hod. zástupcovia petičného výboru a aktivistov odovzdali na Mestskom úrade Stupava, za prítomnosti primátora, prednostky, hlavnej kontrolórky a poslancov Mózovej, Mózu, Riglera, Ivicu a Holúbeka, 275 petičných hárkov s celkovým počtom 3956 podpisov občanov.

Predstavitelia mesta potvrdili prevzatie petičných hárkov a vyhotovili zápis z diskusie zástupcov petičného výboru a aktivistov s primátorom a poslancami.

Petičný výbor vyjadril nádej, že volení zástupcovia občanov zoberú vôľu svojich voličov do úvahy a budú podľa tejto vôle v budúcnosti pri svojom rozhodovaní konať.

Taktiež zástupcovia občanov jasne ozrejmili, že petícia by nemala byť dávaná do súvislosti so spomínaným mestským referendom. Referendum občania nepožadujú, pokiaľ budú poslanci rešpektovať postoj občanov a navrhované zmeny územného plánu nebudú poslancami schválené.

Primátor mesta Stupava potvrdil, že mesto sa stavia k petícii s plnou vážnosťou a nebude sa zaoberať analyzovaním jednotlivých podpisov, ale hlavne obsahom petície. Taktiež potvrdil, že mesto sa v lehote stanovenej zákonom k tejto petícii vyjadrí a doručí toto vyjadrenie petičnému výboru.

Kópie sprievodného listu k petícii aj s notárskou zápisnicou boli doručené aj na Krajský stavebný úrad, Bratislavský samosprávny kraj, Lesný úrad v Bratislave, Obvodný úrad v Malackách a Obvodný úrad životného prostredia v Malackách.

Na internetovej stránke mesta Stupava je vo vzťahu k odovzdanej petícii dňa 23. 5. 2013 uvedená informácia „K problematike zmien a doplnkov ÚP poslanci prijali uznesenie, že bude prerokovaná na riadnom zasadnutí MsZ, kde bude aj vyhodnotená petícia.“

Z uvedeného oznamu vyplýva, že riadne rokovanie mestského zastupiteľstva bude dňa 20. 6. 2013 (plán rokovaní MsZ je zverejnený na WEB stránke mesta).

Vážení spoluobčania, organizátori petičnej akcie a aktivisti po sčítaní podpisov na petičných hárkoch s obdivom prijali prvý, a taký obrovský, záujem verejnosti o ďalšie smerovanie a rozvoj mesta. Petičný výbor a aktivisti touto formou ďakujú občanom mesta Stupava, že svojim zástupcom v samospráve (primátorovi a poslancom) dali jasne najavo, ako majú hájiť oprávnené požiadavky svojich voličov.

Týmto vyzývam spoluobčanov, aby dňa 20. 6. 2013 prišli opäť v hojnom počte na rokovanie mestského zastupiteľstva a vypočuli si postoje našich volených zástupcov -- poslancov k požiadavkám svojich voličov a 3956 podpisom na petičných hárkoch. Text a foto: Ing. Stanislav Voda ■

Cieľom investora je zabrániť výrubu lesa

Pokračovanie zo strany 1

Samozrejme, netreba opomenúť ani dôležitý fakt, že Lesy SR v zmysle platného lesného hospodárskeho plánu majú povolenie na výrub celého lesa, čo aj na svojich pozemkoch v tesnej blízkosti tejto lokality plošne zrealizovali. Cieľom investora bude v maximálne možnej miere zabrániť plošnému výrubu lesa a zachovanie všetkých kvalitných porastov, avšak významnú časť plochy predstavuje agátový a náletový porast, ktorý bude pravdepodobne Lesmi SR odstránený.

Občanov mesta trápia hlavne obavy, že im investor vezme priestor, kde s rodinami trávili víkendy a chodili sa zrelaxovať.

Nový projekt počíta s masívnymi verejnými priestranstvami a zabezpečí plynulý prechod cez túto oblasť verejnými cyklistickými a pešími trasami pre všetkých návštevníkov. Jediné čo sa zmení, bude vybudované zázemie aké adekvátne patrí k slušnému bývaniu, na ktoré sa žiaľ vždy v Stupave zabúdalo. Kedže sa na pozemku bývalej strelnice môže nachádzať nevybuchnutá munícia, ktorá v prípade neodbornej manipulácie môže ohroziť zdravie či životy ľudí, investor tak v zmysle zákona a ústavy o ochrane majetku, života a zdravia pristúpil k oploteniu pozemku. V posledných rokoch bol priestor prístupný verejnosti len na základe dobrej vôle majiteľa, čo bolo následne zneužité na populistické vyhlásenia jednotlivcov, ktorí považujú dnes za samozrejmosť nerušené využívanie súkromných pozemkov na vlastnú rekreáciu. Bolo by naozaj zaujímavé preveriť, ktorí z rozhorčených obyvateľov by bezodplatne sprístupnili vlastný pozemok počas niekoľkých rokov na rekreáciu svojich susedov.

Ale kam budú teraz ľudia chodiť? Hoci nebol amfiteáter a strelnica v rukách mesta, každému bolo prirodzené, že sa tam mohol pokojne prechádzať. Akú alternatívu ponúkate?

Treba naozaj zdôrazniť, že strelnica nebola nikdy oddychovou zónou, práve naopak, posledných 20 rokov tam bol vstup prísne zakázaný a jediné, čo sa v tejto lokalite využívalo bol amfiteáter s letným kinom a na opačnej strane svahu turistický chodník tzv. krivé chodníčky, ktoré slúžili na prechadzky v prírode. Amfiteáter s letným kinom postupnou premenou priľahlých vinohradov na obytnú zónu Kremenica začal novým obyvateľom narúšať súkromie a pokoj. Preto je prirodzené a logické, že tam kde sa začalo výbať v rodinných domoch nie je úplne možné v tesnej blízkosti uskutočniť a plnohodnotne realizovať hlučné kultúrne podujatia. Úmyslom investora je poskytnúť mestu Stupava potrebné finančné prostriedky na výstavbu nového vhodného priestoru na usporadúvanie kultúrnych podujatí, ktoré bude zároveň dostupnejším aj pre starších občanov, ktorí majú záujem zúčastniť sa na kultúrnom dianí v meste. Projekt počíta s rekonštrukciou a spevnením už spomínaných krivých chodníčkov, dobudovaním oddychových lavičiek, aby mohli slúžiť všetkým obyvateľom ale aj turistom pri prechádzkach prírodou. Investor je pripravený v dohľadnom čase predstaviť projekt verejnosti.

Mnohokrát sa však stalo, že investor nasľuboval rôzne projekty a nakoniec si len zrealizoval svoj zámer a vyslovené sľuby zostali ležať ľudom. Prečo by práve Vám mali ľudia veriť?

Treba vychádzať z faktu, že pripravované zmeny a doplnky územného plánu sú základným predpokladom pre akúkoľvek realizáciu projektu, ale neoprávňujú nikoho stavať, práve naopak, týmto sa územný plán spresňuje, a dáva maximálnu kompetenciu mestu dodržiavať regulatívy v územných a stavebných povoleniach. Treba tiež pripomenúť, že v nadväznosti prebiehajú aj obstarávania zvyšných častí doplnku územného plánu, z ktorých jeden z nich predstavuje koncepčnú zmenu dopravy s vytvorením územných rezerv pre budúce riešenia autobusovej, osobnej aj železničnej dopravy s použitím aktuálnych nápočtov dopravy, ako aj výhľadov pre budúce roky. Tento podklad bude slúžiť pre usmerňovanie v nasledujúcich územných a stavebných konaniach, takže mesto Stupava bude mať konečne aj dokument ktorý koncepčne rieši dopravu celého mesta.

Nina Lednická ■

Oblasť strelnice je súkromným pozemkom od roku 2009

Aby sa Stupavčan dostal do obrazu, musíme sa preniesť do roku 1936, kedy pozemky bývalej strelnice vlastnil gróf Károlyi. Vtedajší urbári údajne od grófa Károlyiho odkúpili približne 40 hektárov pozemkov, medzi nimi aj toľko diskutovaný priestor bývalej strelnice. Dodnes však neexistuje žiadny relevantný úradný záznam dokladajúci túto transakciu. „Následne v roku 1946 keď si gróf Károlyi zapísal maďarské občianstvo, a všetky jeho nadobudnuté majetky zabavil štát spolu s pozemkom strelnice," vysvetlila na verejnom prerokovaní zmien a doplnkov v územnom pláne podpredsedníčka Urbárskej spoločnosti Stupava, Anna Majtánová. Keďže neexistoval žiadny doklad o pozemkovom prevode, novým vlastníkom sa stali Štátne lesy, ktoré uzavreli s mestom dohodu o využívaní nehnuteľnosti občanmi mesta. Tento pozemok však nikdy nebol v mestských rukách, aj napriek tomu, že sa to tak mnohým občanom mesta mohlo zdať. Urbárska spoločnosť Stupava sa v dvoch súdnych konaniach pokúsila vysúdiť spätne pozemky bývalej strelnice, avšak v oboch konaniach boli ich nároky právoplatne odmietnuté. V roku 2009 sa uskutočnila výmena s pozemkami vo vlastníctve Lesov SR a súkromným investorom, ktorý ponúkol lesné pozemky s vyššou kvalitatívnou i kvantitatívnou hodnotou. Od tohto roku sú pozemky v súkromných rukách bez akýchkoľvek právnych obmedzení.

Nina Lednická ■

Postup pri vypracovaní zmien a doplnkov ÚP Stupavy

Vypracovanie zmien a doplnkov územného plánu mesta Stupava v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) sa týka spresnenia charakteristík funkčného využitia plôch územia, zmeny funkčného využitia vybraných mestských blokov, zmeny vybraných regulatívov hmotovo-priestorovej štruktúry a návrhu nových funkčných plôch využitia územia.

Mesto Stupava je podľa §16 Stavebného zákona orgánom územného plánovania a v súlade s §18 tohto zákona je obstarávateľom územnoplánovacej dokumentácie mesta Stupava. Plniac si zákonom uloženú povinnosť sústavne sledovať a vyhodnocovať údaje a informácie o území a vykonávať územnoplánovaciu činnosť, pristúpilo k obstaraniu zmien a doplnkov územného plánu mesta.

Zastupiteľstvo mesta sa rozhodlo riešiť podnety občanov na využitie ich nehnuteľností a pozemkov, ktoré prichádzali už niekoľko rokov. Problémy na riešenie rozdelilo na dve časti. Tou prvou boli podnety, ktoré nemenia koncepciu platného územného plánu, teda zmeny a doplnky platného územného plánu, kde zaradilo podnety doplňujúce využitie územia definované v UPN priamo v zastavanom území mesta a jeho priamom dotyku. Ide o podnety, ktoré nemajú zásadný dopad na celkové funkčné a priestorové riešenia mesta. Druhú skupinu tvorili podnety, ktoré zásadne ovplyvňujú koncepciu rozvoja. Tie mesto zaradilo do prác na príprave nového územného plánu. Ide najmä o lokalitu Háje a s tým súvisiace podmienené stavby dopravnej a technickej infraštruktúry. Rovnako sem zaradilo aj podnety vyplývajúce z nadradenej dokumentácie regiónu. K dnešnému dňu sú vypracované prieskumy a rozbory a zadanie. Ide o riešenia koncepčného charakteru dotýkajúceho sa územia všetkých katastrov mesta. Spracovanie a schválenie nového územného plánu bude trvať viac rokov. Proces spracovania i schvaľovania zmien a doplnkov je veľmi zložitý a musí sa k nemu vyjadrovať množstvo inštitúcií. Takéto závažné zmeny sa prerokúvajú a pri týchto procesoch hrá každá inštitúcia špecifickú úlohu. Zastupiteľstvo poveruje primátora obstaraním dokumentácie a po jej vypracovaní a prerokovaní ju schvaľuje. Následne primátor prostredníctvom svojich spolupracovníkov zabezpečuje obstaranie a prerokovanie dokumentácie. Poverená odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie zodpovedá za celý priebeh spracovania a schvaľovania dokumentácie mestu a garantuje mu súlad so zákonmi. Vyhodnocuje pripomienkové konanie k zmenám a doplnkom. Vybraní projektanti vypracujú zmeny a doplnky územného plánu v súlade s platnou legislatívou a požiadavkami zástupcov obce a trpezlivo vysvetľujú aktérom schvaľovacieho procesu všetko o zmenách. Dôležitá je aj úloha občanov, ktorí presadzujú svoje požiadavky na využitie územia -- vlastníci pozemkov a nehnuteľností v zmysle svojich predstáv o ich budúcom využití a občania bez vlastníckeho vzťahu k predmetným pozemkom, ktorí zväčša vyjadrujú svoje predstavy o ich využití najmä vo vzťahu k zeleni a vybavenosti územia dopravnými zariadeniami a verejnoprospešnými zariadeniami. V neposlednom rade dostanú slovo aj zainteresované inštitúcie, vyjadrujúce sa v procese prerokovania dokumentácie prostredníctvom záväzných stanovísk.

Nina Lednická ■

Otvorenie kúpaliska zdržali vandali

Nejeden Stupavčan si spomína na letné kúpalisko, kde ako dieťa či rodič trávil horúce letné dni. Žiaľ, tento obraz už zostal len zašlou spomienkou. Pred pár rokmi však prišlo k zmene vlastníka, ktorý sa mestu zaviazal, že kúpalisko zrekonštruuje a opäť sprístupní verejnosti. Na takéto obrovské investície totiž nemá Stupava finančné prostriedky.

Prevod kúpaliska do súkromných rúk sa uskutočnil ešte v roku 2002. „Kúpili sme tento priestor za účelom vybudovania relaxačnej zóny s možnosťou výstavby polyfuncknych objektov s apartmánmi, pričom zámerom bolo vytvoriť oddychový priestor pre všetkých návštevníkov," vysvetlil JUDr. Rastislav Roško zo spoločnosti Swisstrade-marketing service s. r. o. Právoplatné stavebné povolenie bolo vydané začiatkom februára 2008 a vzťahovalo sa na polyfunkčný objekt (byty a relax), štvorpodlažnú radovú bytovú zástavbu s apartmánmi, štvorpodlažný radovú apartmánovú zástavbu a na vodnú stavbu, dnes už zrealizované umelé jazero. „Treba pochopiť, že takáto obrovská investícia len na prevádzkovanie kúpaliska je náročná a z dlhodobého hľadiska nerentabilná. Preto boli od začiatku zámeru tohto projektu deklarované i objekty apartmánového charakteru," dodal Roško. Podľa neho sa najprv uskutočnila výstavba jazera, aby bolo mestu aj občanom jasné, že s vytvorením oddychovej zóny to myslí investor vážne. Niektorí ľudia však nechápu, prečo nebolo kúpalisko posledné dve sezóny už otvorené. Dôvodom podľa Roška je vraj veľká časová náročnosť takéhoto projektu. Stupavské jazero je vlastne umelo vytvorené kúpalisko s prírodným charakterom. Stavba je inovatívna a ekologická alternatíva ku klasickým kúpaliskám, kde sa čistota vody udržiava chemickými látkami (chlórom). Choroboplodné zárodky v prípade stupavského biotopu ničia UV filtre a špeciálne vodné rastliny, tzv. bakteriologická flóra. „Ide sa o stopercentne ekologický projekt, ktorý by mohol byť v prevádzke celoročne. V lete na kúpanie, v zime môže slúžiť napríklad pre korčuliarov," poznamenal Roško. Na zabezpečenie stopercentnej bezpečnosti kúpajúcich treba počkať aspoň dva roky, kým sa celý systém zabehne a rastliny začnú dostatočne čistiť vodu. Vzhľadom na to, že napriek zákazu vstupu chodili na pozemok nepovolané osoby, pričom do jazera umiestnili aj nežiaduce vodné živočíchy, nemohlo sa jazero sprístupniť verejnosti. „Niekto do jazera nahádzal ryby, ktoré kompletne zničili celý rastlinný filtračný systém, a tým pádom aj kontaminovali celú vodnú nádrž. Vznikla nám tým obrovská škoda a musíme začať odznova. Chcem týmto vyzvať ľudí, aby rešpektovali zákaz vstupu na pozemok jazera, pretože v konečnom dôsledku škodia sami sebe," upozornil Roško. Funkcia letného kúpaliska a ľadovej plochy na korčuľovanie sa občanom mesta pozdáva, no hlasy nespokojnosti znejú najmä v súvislosti

Vizualizácia projektu prírodného kúpaliska.

s plánovanou výstavbou. Rozhorčenie vyvolali zmeny v územnom pláne mesta, kde sa prezentoval návrh investora začať s výstavbou bytov a apartmánov. Je však treba dodať, že stavebné povolenie na tento účel už bolo vydané omnoho skôr, a to v roku 2008. Celkovo je povolené zastavať územie bývalého kúpaliska do 4 tisíc m², čo znamená podľa právoplatného stavebného povolenia celkovú podlažnú plochu 10 tisíc m². Pripravované zmeny sa týkajú aj zníženia intenzity zastavanej plochy na území bývalého mestského kúpaliska. „Investor požiadal o zmenu účelu povolených stavieb, nie o povolenie stavby, ani o rozšírenie objemu stavby. Ľudia sa teda rozhorčujú bezdôvodne. Skôr by to mali brať ako pozitívnu správu, keďže noví obyvatelia sa prihlásia k trvalému pobytu, čím sa stanú platcami podielových daní, ktoré sú hlavným zdrojom financií pre mesto," vysvetlil Roško.

Do dnešného dňa boli zrealizované práce vo výške viac ako jeden milión eur a jazero je pripravené na kolaudáciu. „Chcem upozorniť, že zabrániť povolenej a začatej stavbe nie je právne možné, a ak by tak poslanci protizákonne urobili, stálo by toto emotívne rozhodnutie zodpovedné osoby obrovské sumy peňazí v podobe žalôb na vyplatenie náhrady škôd voči investorovi," vystríhal Roško. Na pozemku sú už vybudované šatne aj sprchy pre návštevníkov, v pláne je dokončiť vodné atrakcie, detské preliezačky a v neposlednom rade upraviť okolie, trávnaté plochy a vysadiť zeleň. „Veríme, že pred letom 2014 bude kúpalisko plne funkčné a pripravené pre návštevníkov. Projekt umelého biotopu bude harmonicky zapadať do prostredia stupavského parku, vytvorí verejne prístupné zariadenie športovo-relaxačného charakteru a nebude v žiadnom prípade kaziť charakter okolia," uzatvoril Roško. Stupavčanom zostáva len veriť slovám investora a dúfať v úspešné dokončenie jeho zámeru. O prípadných novinkách či zmenách vás budeme naďalej informovať.

Nina Lednická ■

Stanovisko poslanca NR SR Ľubomíra Galka k zmenám a doplnkom ÚP

Zmeny a doplnky územných plánov v mnohých slovenských mestách spôsobujú problémy a stavajú proti sebe verejný záujem obyvateľov na strane jednej, a vlastnícke práva jednotlivcov na strane druhej. Nie je tomu inak ani v našej Stupave. Úlohou vedenia mesta, ktoré získalo mandát od občanov, je predovšetkým hájiť a presadzovať vôľu svojich voličov a obyvateľov.

Aké by teda malo byť uvažovanie mesta ohľadne problematiky územného plánu, ktorý sa dotýka parku?

Pozrime sa na to z dvoch hľadísk. Prvé je demokratické. Ak relevantná väčšina, preukázaná záujmom ľudí formou petície a pod., vyjadrí názor nemeniť súčasný stav, je to opodstatnený dôvod na veci nič nemeniť a existenciu parku zachovať.

Druhý aspekt spočíva v tom, že súčasní vlastníci pri nadobúdaní pozemkov vedeli, na aký účel sú využívané. A vzhľadom na to, že sú využívané práve verejnosťou, je neodôvodnené očakávať zmenu účelu využívania týchto parciel.

Zároveň si treba uvedomiť, aké dôležité a vážne problémy Stupava v súčasnosti má. Jedným z nich je napríklad aj doprava. Preto sa okrem iného pýtam. Sú dostatočne pripravené návrhy riešenia dopravy, ak dôjde k zmene územného plánu a dôjde k ďalšej výstavbe?

Preto zastávam názor občanov a obyvateľov Stupavy a podporujem ich aktivity, ktoré povedú k tlaku na volených predstaviteľov mesta hájiť oprávnené záujmy tých, ktorí ich volili.

Ľubomír Galko ■

Dni poľskej kultúry v Stupave

Vo štvrtok 16. 5. 2013 prišla do Stupavy 46-členná poľská delegácia z mesta Łowicz.

Obyvatelia partnerského mesta, ktorí minulý rok privítali stupavskú delegáciu, dorazili vo večerných hodinách. Ráno však nezaháľali a vybrali sa na prehliadku mesta pod vedením pána Michala Baruta. Vzhľadom na blízkosť oboch jazykov si mohli poľskí návštevníci vypočuť zaujímavý historický výklad napríklad aj o inkvizícii či pozrieť si najhodnotnejšie budovy na území mesta.

Medzitým však už štvrtáci na základnej škole tvorili pod vedením poľských remeselníčok tradičné ľudové výrobky. Łowiczskú vystrihovačku či insitných drevených anjelikov si s radosťou vyskúšali podľa vzoru poľských umelkýň vytvoriť aj naši najmenší Stupavčania. Po obede na poľských priateľov čakal výlet do bratislavského nákupného centra a vychádzka do historického jadra Bratislavy. Staršie členky výpravy, ktoré už mali v nohách zopár kilometrov, uprednostnili príjemné posedenie na bratislavskej terase so šálkou prešporskej kávy.

Na sobotňajšom galavečere sa s bohatým programom predstavil folklórny súbor Koderki.

Lowiczká výšivka typická pestrými farbami a veľmi precíznou ručnou prácou

Večer už čakala na starších poľských partnerov ochutnávka vín, no ani tí mladší nezostali bez nároku na príjemný program. Hoci počasie príliš neprialo plánovanej opekačke pri ohnisku, dobrou alternatívou sa stalo aj opečenie mäsa pri praskajúcom krbe v suchu a teple penziónu vo Veľkom parku. Po vyčerpávajúcom dni už mnohé deti netrpezlivo pojedali aj neupečené špekáčiky, na čo sme sa po čase s chuťou zasmiali.

Ani sobota nebola chudobná na program. Časť delegácie sa v sprievode primátora Slezáka odobrala na návštevu do ďalšieho partnerského mesta Ivančíc v neďalekých Čechách. Tí, ktorí nemali chuť na dlhší presun autobusom, využili služby poľského sprievodcu po pútnickom mieste v blízkej Marianke.

Po krátkom oddychu sa schyľovalo k slávnostnému vyvrcholeniu „Dní poľskej kultúry“, a to ku galavečeru, na ktorý zavítal aj Martin Berta, podpredseda Bratislavského samosprávneho kraja. Projekt sa konal pod záštitou primátora mesta Stupava Pavla Slezáka a predsedu Bratislavského samosprávneho kraja Pavla Freša.

Program pripravil łowiczský folklórny súbor Koderki, čo v preklade znamená vystrihovačka. Rezké piesne sprevádzané živou ľudovou hudbou prinútili nejedného diváka kyvkať nohou do rytmu. Príjemné spestrenie priniesla trojica speváckom z łowiczkého klubu seniorov a trio mladých klarinetistov, ktorí zožali veľký potlesk.

Po kultúrnom programe pozvala riaditeľka MKIC Katarína Prevendarčíková prítomných hostí na recepciu vo výstavnej sieni, kde svoje kulinárske umenie predstavila pani Žofia Mycha. Ochutnať tradičnú poľskú polievku žurek s údeným mäsom a vajíčkom si nenechal ujsť skoro nik. Ako druhý chod sa podávali napríklad aj pirohy s kyslou kapustou a hríbikmi. Ponuku poľských jedál rozšírili aj tie naše, stupavské. Sladké zakončenie recepcie zabezpečili členky speváckeho zboru Nevädza, ktoré priniesli na ochutnávku domáce koláče. Popri maškrtení sa hostia kochali nádhernými fotografiami poľského umelca Jaceka Rybusa, ktorý na svojich snímkach predstavil Łowicz a jeho okolie. Celá výstavná sieň však ožila nielen vôňou kuchárskych špecialít, no aj priehrštím tradičných folklórnych výrobkov. Nádherné drevené postavy anjelov či malých drevených vtáčikov si mohli záujemcovia na poľskom galavečere aj zakúpiť. Treba pripomenúť, že všetky výrobky boli jedinečné originály a sú ozdobou moderného aj tradičného interiéru. Nejedna žena či galantný muž neodolal nákupu ručne vyšívaných kabeliek či vreciek na mobilný telefón. Typická łowicská výšivka je preslávená na celom svete, rovnako ako ich nádherné farebné kroje. Popri jedle a príležitostných nákupoch sa tak miesila slovenčina s poľštinou, ktoré nemajú od seba ďaleko. Dôkazom toho boli cezhraničné debaty, ktoré spolu obe národnosti počas celého pobytu bez problémov viedli. Hoci v nedeľu poobede sa zahraničná výprava vracala do Poľska, stihla ešte sviatočnú omšu vo Farskom kostole v Stupave spojenú s koncertom ženského speváckeho zboru Nevädza oblečeného v krojoch.

Na návšteve pútneho miesta v Marienke bol prítomný aj poľský sprievodca.

Delegácia neobišla ani návštevu historického sedliackeho dvora u pána Antona Stankovského.

Nina Lednická, Foto: Bedřich Vavřena ■

Štvrtáci si vyskúšali poľské ľudové remeslá

Hoci bol normálny vyučovací deň, na pôde stupavskej základnej školy mali deti takpovediac voľnejšiu morálku. Privítali totiž ľudových remeselníkov z poľského Łowiczu. Pod dohľadom vyučujúcich a poľských umelkýň sa tak ponorili do tajomstva folklóru našich severných susedov. Za spojenými školskými lavicami sedeli stupavskí žiaci a s pomocou šikovných Poliek, oblečených v tradičnom łowickom kroji, si preverili svoju zručnosť. Deti si pod vedením odbornej inštruktáže a aj za asistencie učiteliek vyskúšali poľské „koderki“, čo sú vlastne vystrihovačky. Jednotlivé vystrihnuté dieliky sa postupne lepia na papier, kde z nich vznikajú nádherné obrazce zväčša s ľudovou tematikou. Niektoré dievčatá tiež siahli po nožničkách a z krepového papiera zrazu vykvitla pestrofarebná kytica. O pár metrov ďalej v hŕbe drevených pilín bojovali s malými nožíkmi. „Snažím sa vyrobiť dreveného vtáčika na podstavci,“ vysvetlil desaťročný štvrták Mikuláš Zelenák. Zdôveril sa, že hoci po poľsky nevie, má pocit, že všetkému dobre rozumie. Deti nezaháľali ani vo vedľajšej triede. V navliekaní farebných korálikov skôr vynikali dievčatá, no stupavskí chlapci sa tiež nedali zahanbiť. Pri ich stoličkách však častejšie stála pani učiteľka. Po chvíli pod ich rukami vykvitli výšivky, ktorými sa mohli pochváliť rodičom a ostatným spolužiakom. Veľkým prekvapením bola detská bezprostrednosť a obrovský záujem o prezentovanú poľskú kultúru. Rovnako nás zaujala schopnosť detí porozumieť novému jazyku, poľštine. „Väčšine slovám rozumiem, no ak si niečo neviem preložiť, viem, čo mi chce teta povedať,“ dodala deväťročná Viki Temerová.

Nina Lednická ■

Žiaci štvrtej triedy základnej školy si namiesto vyučovania mohli vyskúšať výrobu tradičných ľudových predmetov pod vedením łowiczských ľudových remeselníčok.

Podpajštúnske zvesti
Mesačník o živote obyvateľov Stupavy. Vydáva Mestské kultúrne a informačné centrum, Agátová 16, 900 31 Stupava. Povolené: Ministerstvo kultúry SR pod č.: EV 2854/09. Zodpovedný redaktor: Nina Lednická. Fotografie: Bedřich Vavřena. Jazyková korektúra: Anna Rácová. Grafické spracovanie: Martin Muráni. Tlač: Petit Press, a.s., Kopčianska 22, Bratislava. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu rukopisov. Za obsah reklamy a inzercie redakcia nezodpovedá. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Tel./fax: 6593 4312, e-mail: info@msks-stupava.sk.

Mestská knižnica Ruda Morica
I N F O R M U J E

VÝSTAVKY KNÍH

V oddelení literatúry pre dospelých sme si výstavkou kníh pripomenuli výročie narodenia Martina KUKUČÍNA a pripravili sme tiež výstavku MARS A VENUŠA V SPÁLNI.

V oddelení pre deti to boli výstavky k výročiam narodenia Jany ŠRÁMKOVEJ, Tomáša JANOVICA, Jána NAVRÁTILA a výstavky noviniek pre deti od 11 rokov.

NÁSTENNÝ KVÍZ

V májovom nástennom kvíze POZNÁŠ SVOJE TELO najviac bodov získal Dávid VRIČAN z 2. B triedy.
Srdečne blahoželáme!

KRÁĽ DETSKÝCH ČITATEĽOV

V nedeľu 5. mája 2013 o 17.00 hod. sa stretlo vo veľkej sále Kultúrneho domu 29 finalistov, žiakov 4. ročníka ZŠ kpt. J. Nálepku, aby sa zúčastnili slávnostnej korunovácie Kráľa detských čitateľov pre rok 2013.
Na podujatie sa prišlo pozrieť aj 75 rodičov, starých rodičov a súrodencov. Privítali sme aj hostí: primátora mesta Mgr. Pavla Slezáka, poslanca MsZ Ing. Romana Maroša, zástupkyňu pre I. stupeň ZŠ Mgr. Ľubicu Klasovú a pani učiteľku Mgr. Máriu Polakovičovú. Predstavili sme aj novú riaditeľku MKIC Katarínu Prevendarčíkovú, ktorá poinformovala prítomných o podujatiach, ktoré pripravuje Mestské kultúrne a informačné centrum. Medzi hosťami sedela aj Kráľovná detských čitateľov Stupavy pre rok 2012 Evička Sajanová, ktorá potom asistovala pánovi primátorovi pri korunovácii nového kráľa.

Novopečený kráľ čitateľov si mohol pochutnať okrem iného aj na sladkej odmene.

Pár informácií z histórie súťaže o Kráľa detských čitateľov:
Túto súťaž vyhlásila Slovenská národná knižnica v roku 1996 pre knižnice, ktoré pracujú s detským čitateľom. Naša knižnica sa do súťaže prihlásila a robíme ju doteraz. Už niekoľko rokov pripravujeme súťaž len pre žiakov 4. ročníka, aby na otázky odpovedali deti rovnakého veku. Ako prebieha samotná súťaž? Súťaž má tri kolá, pričom tretie kolo je finálové. Pripravíme otázky prvého kola, ktoré štvrtáci vypracujú na vyučovaní v škole. Odpovede v knižnici obodujeme a tí, ktorí sa umiestnia nad bodovou hranicou, sú pozvaní do druhého kola, ktoré urobíme so žiakmi v školskej jedálni, už bez prítomnosti učiteľov. Znovu stanovíme bodovú hranicu a tak zistíme počet žiakov, ktorí sa dostanú do tretieho – finálového kola súťaže. Prvé kolo absolvovalo 83 žiakov, druhé kolo 48 žiakov a do finále postúpilo 29 žiakov. Pre našich finalistov sme pripravili ROZPRÁVKOVO VYZDOBENÝ STÔL, okolo ktorého deti sedeli. Všetci žiaci dostali za účasť v súťaži knižný darček a diplom a navyše balíček rôznych darčekov, ktoré nám pre túto príležitosť venovali rodičia, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Takto boli odmenené všetky deti. Potom bol krátky kultúrny program, v ktorom vystúpili hrou na flautu finalistky Hanka Marošová, Anička Tomeková, Terezka Šemberová a Saška Darášová. K programu sa pripojila aj Saškina sestra Katka hrou na akordeón. Vyvrcholením nedeľného podvečera bola korunovácia nového KRÁĽA. Zo všetkých žiakov – finalistov súťaže najviac bodov získal žiak 4. B Samuel PAVLÍK a stal sa Kráľom detských čitateľov Stupavy pre rok 2013. Kráľovskú korunku podala pánovi primátorovi Evička Sajanová, minuloročná kráľovná. Samko dostal od pána primátora peknú encyklopédiu a kráľovský diplom. Od MKIC dostal tortu v tvare kráľovskej koruny. Tento rok sme mali jednu zvláštnosť, a to, že žiačka 4. B Miriam DRAHOŠOVÁ zaostala za Samkom Pavlíkom len o jediný bod. Vyhlásili sme ju za princeznú a dostala na pamiatku korunku. Potom už bolo pre deti pripravené malé občerstvenie. Na záver vystúpil s príhovorom primátor. Skonštatoval, že máme veľmi šikovné deti a poďakoval aj rodičom, že sa v takom hojnom počte zúčastnili tohto pekného podujatia. Poďakoval aj nám, pracovníčkam Mestskej knižnice Ruda Morica, že robíme túto súťaž už toľko rokov a vždy pripravíme krásnu, slávnostnú korunováciu Kráľa detských čitateľov Stupavy. Z radov prítomných rodičov a starých rodičov vystúpila p. Zuzana Tomeková, babka Aničky Tomekovej, a tiež nám poďakovala za pekné podujatie. Veľmi nás to potešilo.

Jedna z ocenených tried pózuje po rozdaní cien.

O kultúrny program sa postarali aj žiačky Základnej umeleckej školy.

Zlatica Obadalová a Beáta Tomkovičová ■
Foto: Bedřich Vavřena

SLÁVNOSTNÝ ZÁPIS

V mesiaci máji vždy pripravíme pre žiakov I. ročníka SLÁVNOSTNÝ ZÁPIS DO KNIŽNICE. Pre všetkých prváčikov máme nové knihy. Žiaci sa prvýkrát vlastnoručne podpíšu na prihlášku a knižný lístok, dostanú svoj vlastný preukaz a malý darček – záložku. Zapísalo sa 95 prváčikov. ■

KVÍZ

Žiaci Špeciálnej ZŠ navštevujú našu knižnicu pravidelne každý mesiac. Raz si porozprávame o knihách, ktoré prečítali, inokedy si žiaci vypracujú kvíz. V máji bol kvíz AK VIEŠ, NAPÍŠ. Na záver všetkých žiakov odmeníme. ■

LETNÁ ČITÁREŇ

6. mája 2013 o 18.00 hod. bola otvorená letná čitáreň na dvore knižnice. Úryvky z knihy Silvie Antalíkovej – Čo môžu muži, môžem aj ja čítal herec Alexander Bárta. Podujatie moderovala riaditeľka MKIC v Stupave Katarína Prevendarčíková. ■

Mestské kultúrne a informačné centrum
Stupava

JÚN 2013

KONCERT Z TECHNICKÝCH PRÍČIN PRESUNUTÝ NA 26.7.2013
Amfiteáter Borník
19:00 - 22:00 hod

Koncert v amfiku
NEŘEŽ a Katarína Koščová
Koncert najväčších hitov legendárneho českého folkového zoskupenia. Zdeněk Vřešťál, Vít Sázavský a na mieste Zuzany Navarovej Katka Koščová.

sobota 8.6.2013
Sedliacky dvor pri Kultúrnom dome
15:00 - 22:00, vstup voľný

VÍNNE SLÁVNOSTI
Ochutnávka vín formou platených degustačných lístkov od najlepších a najznámejších slovenských vinárov ocenených doma aj v zahraničí. Okrem kvalitného vína tu nájdete výborné syry, čokolády, mäsové pochúťky a pre deti je pripravená strážená detská herňa.

nedeľa 16.6. 2013
hrad Pajštún
10:00 zraz na nám. sv. Trojice, vstup voľný

OPEKAČKA S TATOM
alebo "S tebou mě baví svět"
Pri príležitosti Dňa otcov sme pripravili dobrodružný pochod na hrad Pajštún. Deti budú po ceste plniť rôzne úlohy a hľadať indície k pokladu, ktorý je na hrade ukrytý. Toto všetko pod dohľadom otcov, dedov, strýkov, bratov...

nedeľa 16.6. 2013
Sedliacky dvor pri Kultúrnom dome
16:00 - 18:00, vstupné 2 Eur

Divadielko pre deti
PIRÁTOV SYN
Bábkové divadlo určené pre deti od 3 rokov. Pred a po predstavení je pre deti pripravený detský kútik a výtvarné dielničky.

utorok 18.6. 2013
Mestská knižnica, letná čitáreň
18:30 - 20:00

Autorské čítanie a beseda s Michalom Hvoreckým
Autorské čítanie a beseda s jedným z našich najvýznamnejších súčasných spisovateľov. V prípade nepriaznivého počasia sa podujatie koná v Kultúrnom dome.

20.6. - 26.6. 2013
Výstavná sála Kultúrneho domu
vstup voľný

Výstava žiakov ZUŠ
Výstava výtvarných prác žiakov Základnej umeleckej školy v Stupave.

sobota 29.6.2013
Zámocký park pri kaštieli
11:00 - 22:00, vstup voľný

3. PIKNIK V PARKU S LETNOU TANCOVAČKOU
Príjemný deň v parku so zábavným programom, pretekami, občerstvením, čítaním rozprávok, zapožičaním lodičiek a hier. Od 18:00 hod si môžete zatancovať so živou hudbou. Počas pikniku budú organizované prehliadky Stupavy na koči so sprievodcom.

CELODENNÝ ZÁJAZD

MÄR CHEN PARK

Piatok 5.7.2013
(deň voľna - štátny sviatok)

Cena
33 Eur - dieťa od 3 rokov, dospelý, dôchodca
18 Eur - dieťa do 3 rokov s nárokom na sedadlo
0 Eur - dieťa do 3 rokov bez nároku na sedadlo

Cena zahŕňa doprava, vstupné do parku

Rezervácie a viac informácií:
info@mkic.sk
+ 421 2 6593 4312

Familypark Neusiedlersee

Na viac ako 140 000 m²:
Let jablkom do kazivého chlievika – za každých okolností obrovská zábava!

Pestrá zmes dráhových atrakcií, možností lezenia, oddychových zón, elektronických divadiel, rozprávkových predstavení a reštaurácií ponúka všetkým vhodnú zábavu v štyroch rôznych tematických oblastiach. Každý rok prekvapíme našich návštevníkov niečím novým a rozžiarime detské očká. U nás sa sny stávajú skutočnosťou!

Rútiť sa nadol, to je paráda!
Od júna 2013 pribudne ďalšia nevšedná atrakcia: **Rattenmühle** – nová rodinná horská dráha! Cez starý mlyn poďme na plný plyn. Zážitok pre mladých i starších, ktorý vám vyrazí dych.

www.familypark.at

LETNÉ TÁBORY V MKIC STUPAVA

divadelné a fotografické denné tábory pre deti UŽ OD 3 ROKOV!

1.7 - 5.7. Divadelný tábor pre deti 3 - 5 rokov
8.7.- 12.7. Divadelný tábor pre deti 3 - 5 rokov
15.7.- 19.7. Divadelný tábor pre deti 6 - 12 rokov
22.7. - 26.7. Fotografický tábor pre deti 8 - 17 rokov
29.7. -2.8. Divadelný tábor pre deti 13 -17 rokov
5.8. - 9.8. Divadelný tábor pre deti 13 - 17 rokov
12.8. - 16.8. Divadelný tábor pre deti 6 - 12 rokov
19.8. - 23.8. Fotografický tábor pre deti 8 - 17 rokov
26.8. - 30.8. Divadelný tábor pre deti 3-5 rokov

Fotografické tábory pripravujeme v spolupráci s ATELIÉR FANTÁZIE

Divadelné tábory pripravujeme v spolupráci s divadelnými profesionálmi, študentami VŠMU a profesionálnymi pedagógmi.

Celodenný program našich táborov je rozdelený na umeleckú časť a na čas pre zábavu, výlety, hry a súťaže. Nezabúdame ani na popoludňajší oddych v prípade táborov pre predškolákov. Koncept táborov a program dňa starostlivo konzultujeme a pripravujeme s profesionálmi - umelcami a pedagógmi. Slávnostným záverom každého turnusu divadelného tábora je verejné divadelné predstavenie, ktoré deti pripravujú počas týždňa. Záverom fotografického tábora je vernisáž a predajná výstava fotografií.
Pre deti je zabezpečená celodenná strava (desiata, obed, olovrant) a pitný režim.
Dbáme na výber kvalitných potravín bez škodlivých "éčok", konzervantov a cukrov.
Vieme zabezpečiť stravu aj pre deti s alergiami prípadne diétami.

CENA: 90 Eur / týždeň

INFORMÁCIE A PRIHLÁŠKY:
info@mkic.sk
0917 970 407

Organizátor a miesto konania táborov:
Mestské kultúrne a informačné centrum Agátová 16 Stupava
www.mkic.sk info@mkic.sk 02/ 659 343 12

Hovorí sa, že muži a ženy sú rovnocenní

Vášeň pre knihy a literatúru si pestuje už od detstva, keď pre svojich priateľov písala knižky pre radosť. Celý život mala šťastie na ľudí, ktorí ju motivovali a obohacovali. Nedávno prekročila štyridsiatku, je matkou dvoch dcér a s manželom bývajú v rodinnom domčeku s krásnou záhradou na konci Stupavy.

Na otvorení stupavskej letnej čitárene čítal z knihy populárny herec Alexander Bárta.

Knižný debut Silvie Antalíkovej pokrstila herečka Ivana Kuxová a moderátor Pavol Michalka.

Nedávno ste za svoju prvú knižku získali významné ocenenie časopisu Knižná revue. V kategórii „debut roka“ ste získali druhé miesto. Ako sa po takomto ocenení cíti začínajúci autor?

Toto je moja prvá knižka, druhá vyjde čoskoro a bude sa asi volať „Miluj a rob si, čo chceš“, čo je výrok sv. Augustína. Vydavateľovi sa totiž nepáči môj vymyslený názov „Život je šteniatko“ a ja si dám poradiť. Táto kniha je prvá, a hneď získala cenu. Veľmi ma to potešilo, pretože najhoršie sa asi predáva prvotina, keďže autorovo meno je ešte neznáme. Druhá vec je, že dnes knihy vydáva kdekto a tá literatúra je dobrá aj priemerná. Niektoré vydavateľstvá chrlia knihy a tie častokrát nestoja za veľa.

Ale toto je cena čitateľov, takže je jasné, že to, čo ste napísali, sa ľuďom páči a knižka má nádej, že sa bude dobre predávať, čo je asi pre autora dôležité.

Potešila som sa, že možno pri tej tretej knižke už ľudia budú evidovať nejaké meno, pri tej prvej určite nie.

Ako sa zmenil váš život po tomto ocenení? Človek možno trochu aj narastie, má väčšiu motiváciu k ďalšej práci.

Určite. V Stupave sme teraz otvárali letnú čitáreň a Alexander Bárta čítal z mojej knižky. Prišla som domov taká plná energie, že som ani nevedela zaspať.

Čo máte teraz v pláne? Zmenilo ocenenie vaše kroky do budúcnosti?

Teraz končím školu, píšem bakalársku prácu, pripravujem sa na štátnice. Študujem na Univerzite Komenského, kde si potrpia na svoje meno a človek si to tam odmaká. Konkrétne je to odbor sociálna pedagogika a vychovávateľstvo na Pedagogickej fakulte UK. Dokončím si bakalára a odchádzam zo školy. Vo výchove mi toto vzdelanie stačí. Takže teraz mám prioritu školu a, ako som už spomínala, plánujem vydať druhú knižku. Bude to zbierka poviedok, ktoré som už dávno mala uverejnené v rôznych časopisoch, a štýlovo bude z úplne iného súdka. Poviedky som úplne prerobila, takže z pôvodného námetu v nich zostalo naozaj málo. Pracujem aj na tretej knihe, no zatiaľ mám len zopár strán. Mala by to byť knižka pre deti, tak snáď sa mi podarí ju dokončiť. Po štátniciach sa chcem do toho pustiť, lebo keď začnem písať, nemôžem ani spávať, to sa v noci budím a núti ma to stále písať. Vtedy sa zavriem do izby a píšem.

Kde ste nabrali inšpiráciu na vašu prvotinu?

Bývalý kolega mi raz povedal jednu príhodu. Predstav si, čo sa stalo kamarátovi. Prišla domov jeho žena a hovorí mu, ja som doteraz nežila, a tak od teba odchádzam a nechám ti deti. A potom vraj odišla. A ten môj kamarát sa ma pýta, ako to mohla žena spraviť a ako to bude teraz ten neborák muž všetko stíhať. Domácnosť, prácu, dve deti. Chvíľu som počúvala a veľmi ma to zaujalo. Táto príhoda bola pre mňa počiatočným impulzom. V tej chvíli mi napadlo, aké by to bolo naopak, aký by bol príbeh tejto ženy. Mám taký pocit, že keď muž opúšťa ženu, nájde si milenku, venuje sa kariére alebo si založí novú rodinu, je to celospoločensky akceptovateľné. Berie sa to ako celkom bežný úkaz. Tak som sa rozhodla napísať opačný príbeh. Inak, celkom by ma zaujímala štatistika, koľko je takýchto žien.

Ako dlho trvá napísať román?

Túto knižku som začala písať, keď som začínala so školou, čo bolo asi pred tromi rokmi. V tom čase som robila na tri zmeny pri postihnutých deťoch a vždy, keď som sa mala učiť, vymyslela som si nejakú aktivitu, len aby som sa nemusela učiť.

O literatúru ste sa zaujímali vždy, alebo je to nová vášeň, ktorá sa vo vás prebudila len nedávno?

Písala som už dávno, píšem od detstva, povyhrávala som nejaké detské literárne súťaže, pôsobila som v redakčnej rade školského časopisu. Ako deti sme bývali v Karlovej Vsi, kde pri nás bývala Mária Jančová (slovenská spisovateľka, najznámejšia kniha Rozprávky starej matere, pozn. red.) a ja som jej zazvonila pri dverách a priniesla jej ukázať moje články. Bola to veľmi milá a ochotná babička, ktorá mi vždy poradila a posunula ma ďalej. A tiež som mala v živote šťastie na veľmi dobré pani učiteľky a rada čítam a mám fakt ku knihám veľmi blízko. Keď som uvažovala o štúdiu na vysokej škole, lákala ma aj žurnalistika. Bohužiaľ som sa k tomu nedostala, lebo vtedy tam boli také odbory ako Dejiny komunistickej literatúry a podobne, čo ma absolútne odradilo.

Obsah knihy podľa jej autorky

Hlavnou postavou je žena, kariéristka, manipulantka, ktorej takýto štýl života vyhovuje. Všetkých okolo seba si posúva ako figúrky na šachovnici, avšak podľa presne premyslených ťahov. Jedného dňa sa rozhodla, že začne žiť svoj vlastný život, dieťa nechala manželovi a neobzerala sa na názory okolia.

Neschováva sa vo vašej knihe trochu feministky? Nelobujete týmto románom za zrušenie patriachátu, nepoukazujete na to, že čo sa u mužov akceptuje, ženám sa zazlieva?

Hovorí sa, že muži a ženy sú rovnocenní, no veľmi to tak nie je, čo vidno aj na platoch. Keď žena urobí to isté čo muž, vzápätí dostane všelijaké prívlastky, zväčša nie veľmi lichotivé. Ale táto hrdinka je priamočiara a ja som to tak chcela, aby nebrala na nikoho ohľad. Robí si to, čo chce, pretože, ako vraví, život je len jeden a chce si ho poriadne užiť.

Ale puto matky a dieťaťa je silné. Matka dieťa vynosí, porodí a hodnú chvíľu ho aj dojčí. Puto medzi matkou a potomkom je predsa len silnejšie ako otcovské puto.

Moja hrdinka otehotnela nechtiac, v čase, keď ju čakalo lepšie pracovné miesto, vyšší post. Ona si to puto ani nechcela vytvoriť a jediné, na čo myslela, bolo, kedy sa zasa vráti do práce.

Ohlasy čitateľov sa prejavili v ocenení, ktoré ste nedávno dostali, a rovnako aj recenzie sú zväčša pozitívne, no 90 percent tvoria ženy. Je vaša kniha ženský román?

Vydavateľ nazval túto knihu kontroverzný román. Určite to nie je ženská literatúra, žiadna červená knižnica či romantický príbeh. Tiež si myslím, že muž si moju knihu nekúpi. Jej rukopis som posielala do dvoch vydavateľstiev, obom sa kniha páčila, avšak v jednom chceli odo mňa, aby som zmenila záver, aby sa hrdinka polepšila, zmenila. Ja som však nechcela, aby zmäkla, aby zoženštela. Takže je to kontroverzný román, ktorý sa asi bude páčiť najmä ženskému pohlaviu.

Ako to zvládate, nájdete si pokoj na písanie?

Píše sa mi dobre, je to pre mňa relax medzi varením, prácou v domácnosti a podobne. Rozmýšľam aj pri varení aj pri trhaní buriny, takže kdekoľvek. Celý deň pracujem pri ľuďoch a niekedy si potrebujem od nich oddýchnuť a zavrieť sa do ticha. Píše sa mi dobre, slová sa na papier hrnú samé. Pre mňa je to relax a aj určitá psychohygiena.

A ako to rešpektuje vaša rodina? Je prísny zákaz otravovať maminu, keď pracuje na knižke?

Ale nie, chodia stále s rovnakými otázkami typu „čo budeš variť“ a „kde mám svoj kabát“. Som vydatá 23 rokov, čiže na podobné otázky si žena časom zvykne a odpovedá plynule. Myslím, že sa dá viesť rodinu aj byť spisovateľkou. Človek si však musí nájsť čas pre seba. V podstate nikam nechodím, len občas si vyrazím s kamarátkami a inak relaxujem pri písaní. Teraz si však robím plány, ako budem chodiť na jógu a cvičiť, no to by som sa musela dožiť aspoň 120 rokov, aby som všetko stihla.

Čo vraví na vašu knihu manžel?

Manžel sa vyhráža, že napíše druhý diel „čo môžu ženy, môžem aj ja“, takže uvidíme, či sa odhodlá, ale skôr asi nie.

Na mňa pôsobíte ako šťastná manželka a matka žijúca v harmonickom vzťahu v domčeku pri Bratislave. Zdá sa mi paradoxné, že z takého prostredia vznikla kniha s úplne rozdielnym námetom.

Človek má empatiu a vie sa vžiť do úlohy niekoho iného, takže to nepovažujem za nejaký paradox alebo osobnostný konflikt. Katarína Prevendarčíková ■

Zapojte sa do našej ankety a vyhrajte knihu Silvie Antalíkovej „Čo môžu muži, môžem aj ja“. Stačí, ak nám do redakcie na adresu zvesti@mkic.sk pošlete 3 tipy na kultúrne podujatia, ktoré by ste radi videli v dohľadnom čase v Stupave. Z listov budú vylosovaní 3 výhercovia.

Vyhynie na Slovensku ďalší druh?

Ochranári našli posledné hniezdo najvzácnejšieho sokola – významný objav sa podaril ornitológovi Jozefovi Chavkovi z organizácie Ochrana dravcov na Slovensku. V chránenom vtáčom území na západnom Slovensku sa mu podarilo potvrdiť výskyt pravdepodobne posledného hniezdiaceho páru sokola červenonohého na našom území. V rokoch 1995 – 2000 hniezdilo na celom Slovensku približne 80 párov, dnes ostal už len jeden -- posledný.

„Sokol červenonohý je druh nížin, historicky obývajúci poľnohospodársku krajinu. Svoje pomenovanie dostal podľa červených „nohavičiek“ samčeka. Všeobecne ide o veľmi výrazne a krásne sfarbené sokoly. Ich pozorovanie v krajine je veľkým estetickým zážitkom, dnes už bohužiaľ ojedinelým,“ – hovorí Lucia Deutschová z organizácie Ochrana dravcov na Slovensku (RPS). „V minulosti sa na našom území vyskytovali početné hniezdne kolónie tohto druhu, súčasná situácia je však už úplne iná. Minulý rok sme s obavami sledovali posledný hniezdiaci pár, pretože už len ako jediný zastupoval tento druh na Slovensku. Hniezdenie však bolo na naše veľké sklamanie neúspešné. Ak prestane hniezdiť, musíme sa zmieriť zo skutočnosťou, že na našom území môžeme sokola červenonohého zaradiť medzi vyhynuté živočíchy. Naštastie sa tento rok pár vrátil zo zimoviska v Afrike a zdržuje sa pri minuloročnom hniezde,“ -- uvádza Jozef Chavko z RPS.

Tak ako žiaden zo sokolov, ani tento si nestavia vlastné hniezda, ale je odkázaný na iné druhy – stavieľov hniezd. Bežnou súčasťou poľnohospodárskej krajiny boli

Sokol červenonohý pripomína svojím sfarbením exotického papagája.

ešte prednedávnom aj havranie kolónie, teda zoskupenie desiatok hniezd havranov – vtákov, ktorých význam v prírode je nezastupiteľný. Práve havranie hniezda v minulosti využíval aj sokol červenonohý. „V pôvodných havraních kolóniách totiž vždy zostávali voľné hniezda, do ktorých sa nasťahovali sokoly červenonohé a spoločne odháňali predátorov, napríklad kuny,“ – informuje Chavko z RPS.

V dôsledku intenzívneho prenasledovania – priameho usmrcovania a likvidácie havraních hniezd, došlo k zániku mnohých havraních kolónií vo voľnej krajine a často aj k presídleniu havranov do miest alebo na ich okraj. Zánikom poľných kolónií havranov sa prestalo dariť aj sokolom červenonohým. Prišli nielen o ochranu, ale aj stratili vhodné hniezdiská. „Pokles populácie sokola na pokraj existencie bol jeden z dôkazov úzkeho vzťahu medzi týmito dvoma druhmi. K súčasnému nepriaznivému stavu populácie však prispela tiež intenzifikácia a chemizácia poľnohospodárstva, nakoľko významnú zložku potravy druhu tvorí hmyz,“ – dodáva Deutschová.

„Vo voľnej krajine môžu ľudia na jar a na jeseň pozorovať predovšetkým migrujúce jedince, ktoré cez naše územie prelietajú. Hniezdenie je potvrdené ročne len v prípade maximálne 3 – 4 párov. Z toho dôvodu sa veľmi tešíme, že aj tento rok zahniezdi na západnom Slovensku minimálne jeden pár, ktorý sme pozorovali,“ – uzatvára Deutschová.

Ochranári chcú zabrániť vyhynutiu sokola červenonohého na našom území a vytvoriť podmienky na zlepšenie stavu populácie aj prostredníctvom medzinárodného slovensko-maďarského projektu, ktorý sa realizuje od minulého roka na oboch územiach. V Maďarsku na rozsiahlych stepiach hniezdia stovky párov vo veľkých kolóniách, ktoré by mohli dotovať slovenskú populáciu v prípade, že sa na našom území vytvoria vhodné podmienky. Na to je však potrebné zmeniť predovšetkým poľnohospodársky systém, ktorý stavia záujem zisku nad priority ochrany prírody, čím dochádza k sterilite a významnému znižovaniu biodiverzity poľnohospodárskej krajiny.

Aktivity na ochranu sokola červenonohého sa realizujú v rámci projektu podporeného Európskou komisiou prostredníctvom programu LIFE – Príroda. Lucia Deutchová ■

Csárda Vinckov dvor

Redaktori Podpajšúnskych zvestí sa rozhodoli vyskúšať reštauračné služby v meste. Ako ďaľšia podstúpila skúšku kvality služieb Vinckov dvor.

Reštaurácia Vinckov dvor na Malackej ulici patrí medzi väčšie podniky. Najmä v lete sa jeho kapacita zvyšuje veľkou terasou, kde sa pomestí približne 60 ľudí a v prípade rýchlej letnej búrky je pripravená vysúvacia markíza, ktorá uchráni účesy sediacich stravníkov. Parkovanie je pomerne veľké, auto môžete nechať vo dvore reštaurácie alebo vonku pri ceste, kde je vyhradené miesto pre zákazníkov. Na terase sa nachádza aj druhý bar, ktorý je v letných dňoch plne vyťažený. Terasa je príjemná a hoci sa Vinckov dvor nachádza blízko pri hlavnej ceste, prechádzajúce automobily nepôsobia rušivo. Majitelia mysleli aj na rodiny s deťmi, pre ktoré vybudovali ihrisko so šmykľav-kou či hojdačkami. Rodičia sa tak môžu v pokoji najesť a ich deti zasa vybiť svoju nekonečnú energiu. Na terase aj vovnútri hrá prijemná hudba nerušená komentátorom. Hoci Vinckov dvor neponúka obedové menu, počas obeda kuchár s čašníkom nemali núdzu o prácu. Jedálny lístok je bohatý a pestrý. Klasické jedlá striedajú kuracie špeciality, steaky na grile, no ani odporcovia mäsa neodídu s prázdnymi žalúdkami. Z polievok sme zvolili hríbovú alpskú polievku (1,85 €), ktorá bola výborná, príjemná teplota akurát na jedenie. Druhou polievkou sme stavili na klasiku a zvolili hovädzí vývar s pečeňovými knedličkami (1,65 €). Aj druhá polievka plne uspokojila naše chuťové poháriky. Dve veľké knedličky zasýtili, kto však nemá pečeňové knedle v obľube, môže zvoliť namiesto nich rezance.

Polievku nám priniesli do piatich minút od objednávky, nápoje o pár minút neskôr.

Polievky aj hlavné jedlá podávajú v hlinených miskách, čo korešponduje aj so zariadením interiéru. Drevené lavice a dekorácie naozaj pripomínajú kríženca maďarskej čsárdy a slovenskej koliby. Terasu dekorujú červené muškáty a malé tuje.

Ako druhý chod sme si objednali zeleninu na grile (4,50€), ktorá pozostávala z opečenej cukiny, papriky, šalotky, šampiňónov a paradajky. Zelenine nie je čo vyčítať. Ako prílohu sme zvolili jazmínovú ryžu (1,60 €), ktorá však bola trocha presolená. Pre mäsožrútov sme vyskúšali grilované stehná s mexickou plackou pita. Na tanieri tak pristála 400 gramová porcia obsahujúca štyri opečené kuracie stehná, dva druhy omáčky (karí a tzatziky), štyri kúsky pita chlebu a štvrtku grilovaného kukuričného klásku. Porcii nebolo čo výčítať, no nemožno hovoriť ani o gurmánskom zážitku. Mäso bolo prepečené, ale nie suché, hoci chuťou mdlé. Obe omáčky boli výrazné, a tak to možno bol zámer kuchára, aby si zákazník ochutil mäso priloženou karí a tzatziky omáčkou. Príjemnou pozornosťou boli vlhčené čistiace obrúsky na ruky. Obe porcie vyzerali na tanieri veľmi pekne - kuchár si dal na usporiadaní a výzdobe jedla naozaj záležať. Na svoje si tak prišlo brucho aj oči.

Obed nám zabral približne 50 minút, no treba si priznať, že sme sa príliš neponáhľali. V prípade voľby polievky a šalátu sa dá pokojne stihnúť obed do 30-tich minút. Obsluha je milá, rýchla. Rovnako návšteva toaliet nemôže nikoho odradiť. Záchody sú čisté a voňavé. Nachádzajú sa síce vonku, čo v lete oceňia návštevníci terasy, v zime to, naopak, môžu zákazníci vnímať ako nevýhodu. Za dve jedlá s polievkou a nápojmi sme zaplatili 19,25 €.

Reštauráciu Csárda – Vinckov dvor môžeme čitateľom odporučiť. Počas návštevy sme nemohli podniku nič zazlievať a svojou kapacitou je vhodná aj na väčšie oslavy či posedenia najmä na terase. Jedálny lístok je rozmanitý, ponúka pokrmy slovenskej, maďarskej i českej kuchyne, no nájdete v ňom aj steaky a detské menu. Záverečné hodnotenie tak pozostáva z plného počtu piatich hviezd. Prostredie je útulné a ani obsluhe sa nedá nič vyčítať. Kvalita jedál, čistota, profesionalita boli naozaj na veľmi dobrej úrovni.

Jedinou nevýhodou môže byť poloha reštaurácie, pretože je značne vzdialená od centra, čo trochu obmedzuje peších návštevníkov. *(Účet v reštaurácii bol hradený z osobných zdrojov autora.)* NL

Obe polievky boli výborné a veľmi sýte.

Čo je Tzatziky? Tzatziky (caciky) je grécka a turecká hustá omáčka podávajúca sa ku gyrosu či ako predjedlo. Pozostáva z hustého vysokotučného bieleho jogurtu (najčastejšie kozieho alebo ovčieho), nastrúhaných šalátových uhoriek, rozdrveného čerstvého cesnaku, soli a olivového oleja. Podľa oblasti, kde sa podáva, sa líšia aj jednotlivé verzie, a tak môžu byť oživené čerstvým kôprom, citrónovou šťavou, petržlenovou vňaťou a podobne.

Zelenina na grile aj opekané stehná hýrili farbami.

Recept od babky

Kysnutý ovocný koláč

Recept na tradičný babkovský „osúch“ nám poskytla a zároveň aj napiekla pani Rozália Drahošová.

Ingrediencie a príprava

300 g múky (200 g polohrubej, 100 g hladkej), ½ kocky kvasníc, 1 vajce, 2 polievkové lyžice kryštálového cukru, štipka soli, 150 g masla, vlažné mlieko podľa potreby, ovocie podľa chuti (slivky, marhule, jahody, čerešne).

Na drobeničku potrebujeme 100 g polohrubej múky roztopené maslo, cukor a škoricu podľa chuti.

Múku dáme do misy a v strede spravíme jamku, do ktorej hodíme kvasnice, trocha cukru s vlažným mliekom a zarobíme si kvások. Misku prikryjeme a dáme do tepla, kde necháme odpočinúť, aby nám vykysol kvások. Po vykysnutí pridáme zvyšné prísady a pomocou vlažného mlieka zarobíme redšie cesto. Cesto necháme vykysnúť, čím zväčší svoj objem. Na dobre vymastený plech, najlepšie olejom, rozotrieme cesto.

Navrch naukladáme ovocie, môže byť čerstvé aj konzervované, pričom platí, že čím viac ovocia, tým bude koláč šťavnatejší. Na záver zmiešame ingrediencie na drobeničku a pomrvíme ju medzi prstami. Takto vzniknutú hrudkovú masu nasypeme na koláč. Vložíme do rozohriatej rúry (220 stupňov) a pečieme približne 20 minút. Nina Lednická

Recept od vnučky

Zeleninové rezance

Ingrediencie a príprava

4 strúčiky cesnaku, 1 baklažán, 200 g šampiňónov, 2 mrkvy, čerstvý zázvor (veľkosti palca), petržlenová vňať, lyžica agáve (med), 3 polievkové lyžice sójovej omáčky (kikoman), čajová lyžička sezamového oleja, 1 čajová lyžička limetovej (citrónovej) šťavy, čínske rezance (vaječné, môžu byť aj ryžové)

Baklažán ošúpeme a nakrájame na drobné kocky. Nasolíme a necháme v site, nech sa zbaví vody. Medzitým si rozdrvíme cesnak a opražíme ho na sezamovom oleji. Pridáme baklažán a dusíme približne 10 minút. Dolievame vodou a sójovou omáčkou. Pridáme na polovicu prekrojené šampiňóny s mrkvou. Mrkvu môžeme nakrájať šúpačom na zemiaky, čím získa atraktívny vzhľad. Do panvice prihodíme najemno nastrúhaný zázvor, lyžicu medu (agáve), citrónovú šťavu a vňať. Dusíme približne 10 minút. Kým sa zelenina varí, pripravíme si rezance (podľa výberu). Podávame s rezancami pokvapkanými sójovou omáčkou. Vhodnou alternatívou môže byť aj ryža.

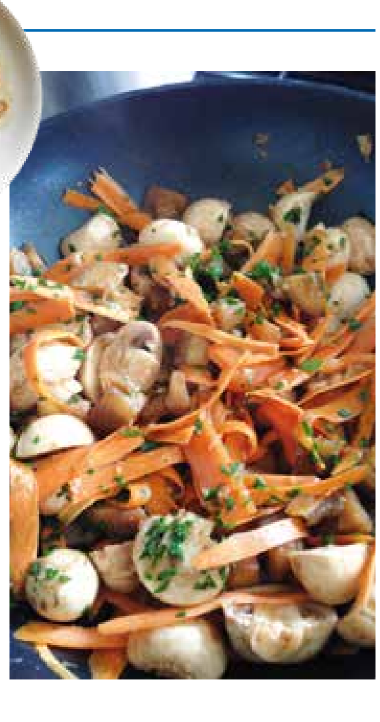

Na ďaľšom ročníku gastronomickej výstavy v Tatrách zažiarili stupavské kuchárky

12. apríla sa uskutočnil ďalší ročník jarnej gastronomickej výstavy jedál a cukrárenských výrobkov a zároveň aj výstava slávnostných tabúľ.

Výstavu usporiadal Tatranský a Košický klub SZKC. V Krompašskom hoteli sa tak stretli súťažiaci z celého Slovenska a zmerali si sily v kuchárskom aj cukrárskom umení.

Stupavské kuchárky sa však nezľakli obrovskej konkurencie a v kategórii Tatranský Kuchár roka 2013 obsadili výborné druhé miesto. Dievčatá pod vedením Stupavčana Miloša Lachkoviča, ktorý je predsedom kuchárov Bratislavského kraja, sa tak môžu popýšiť striebornou medailou. Miloš Lachkovič

Miloš Lachkovič s manželkou pózujú s významným ocenením.

Víťazná studená misa, ktorá ohúrila prítomných porotcov.

Hádzaná v Stupave žne historické úspechy

V septembri minulého roka odštartovali staršie žiačky viac ako úspešnú sezónu, ktorú sa im podarilo dotiahnuť do ešte úspešnejšieho konca. Suverénne si totiž vybojovali miestenku na majstrovstvá Slovenska v hádzanej (a to po prvýkrát v histórii ženskej stupavskej hádzanej).

Spoločné družstvo v kategórii starších žiačok vo veku 13–14 rokov vytvoril HC Tatran Stupava v spolupráci so Strojárom Malacky. Po ukončení jesennej časti boli naše šikovné dievčatá na prvom mieste s náskokom štyroch bodov pred družstvom ŠKP Bratislava „A“ s výrazne najlepším skóre. Dievčatám sa nesmierne darilo a dokázali sa postarať o výborné výsledky, ktorých bilanciou bolo deväť výhier a jedna prehra.

Jarnú časť sezóny odštartovalo družstvo s výbornou formou, čoho dôkazom sú samé výhry v celkovej sérii 10 zápasov. Na základe úspešne odohratých zápasov si družstvo dokázalo predčasne vybojovať miestenku na majstrovstvá Slovenska v hádzanej. Prvé miesto v kategórii staršie žiačky v Bratislavskom kraji v sezóne 2012/2013 mali dievčatá isté už v polovici jarnej časti.

Staršie žiačky poctivo trénovali 3 až 4-krát týždenne pod vedením trénerov Petra Kuklovského a Romana Vígha. Okrem tréningov absolvovali aj medzinárodné turnaje a sústredenia. Doteraz odohrali spolu 9 turnajov:

- Prešov – august 2012
- Wien (AUT) – september 2012
- Hodonín (CZ) – december 2012
- Veselí nad Moravou (CZ) – december 2012
- Prešov – január 2013
- Stupava – február 2013
- Nitra – marec 2013
- Praha (CZ) – apríl 2013
- Stupava – apríl 2013

Skvelá forma, poctivá tréningová príprava, bojovnosť a zápal do hry sa podpísali na tom, že dievčatá odohrali výbornú sezónu a doslova zvalcovali svoje súperky. Právom sme hrdí na úspechy stupavskej hádzanej aj v kategórii starších žiačok a dievčatám ešte raz srdečne gratulujeme k postupu na majstrovstvá Slovenska v hádzanej.

HC Tatran Stupava usporiadateľom majstrovstiev Slovenska v hádzanej

V dňoch 15. – 17. júna 2013 sa v Stupave uskutočnia historicky prvé majstrovstvá Slovenska v hádzanej v kategórii žiačok. Naše dievčatá sa tak na domácej pôde budú snažiť zdolať kvalitné súperky a pokúsiť sa presvedčiť prítomných, že patria k najlepším v tejto sezóne. Boj o titul majstra Slovenska je zaiste vrcholom sezóny a odohráva sa medzi ôsmimi najlepšími družstvami z každého kraja Slovenska. Podľa predbežných výsledkov sa turnaja zúčastnia družstvá z Michaloviec, Vranova nad Topľou, Trenčína, Bytče, Dunajskej Stredy, Nitry, Šale a Stupavy.

Trojdňové boje v Stupave pod taktovkou HC Tatrana Stupava nebudú zďaleka našou usporiadateľskou premiérou. Klub má bohaté predchádzajúce skúsenosti s organizáciou trojdňového medzinárodného turnaja Playminihandball, v rámci ktorého bolo v roku 2012 odohratých viac ako 220 zápasov a zúčastnilo sa na ňom 45 družstiev zo Slovenska, Maďarska a Českej republiky. Máme záujem, aby sa tieto majstrovstvá stali pre účastníkov jedinečným zážitkom. Naším cieľom je zabezpečiť družstvám čo najlepšie podmienky, či už priamo na športovisku, ako aj v rámci ubytovania a stravy. Ponúknuť družstvám, ale i divákom kvalitný turnaj s rôznymi súpermi a zaujímavé zápasy.

Úspechov stupavskej hádzanej stále pribúda a my sme radi a úprimne sa tešíme každej podpore. Dúfame, že prídete povzbudiť aj naše staršie žiačky na majstrovstvá Slovenska v Stupave, a garantujeme Vám, že sa máte na čo tešiť. Vidíme sa v hale! Roman Vigh ■

Medzinárodný turnaj v hádzanej - Playminihandball 2013

Od piatku 17. mája do nedele 19. mája sa v stupavskej školskej hale uskutočnil ďalší ročník turnaja v minihádzanej PLAYMINIHANDBALL 2013. Súťažilo sa v dvoch kategóriách – staršie deti narodené v rokoch 2002 a 2003 hrali v kategórii “S” s názvom 3b Group a ročníky 2004 a mladšie v kategórii “M” alebo Hamé Group. V Hamé Group nastúpilo 12 družstiev, v 3b Group až 18 mužstiev z troch krajín – Slovenska, Českej Republiky a Maďarska. Odohralo sa spolu 152 zápasov. Všetky družstvá zápolili s nadšením a nasadením hodným reprezentantov a celé tri dni sa skutočne bolo na čo pozerať. Prvé dva dni sa hralo o čo najlepšie umiestnenie v skupinách, nedeľa bola venovaná súbojom play off.

Medzi štyri najlepšie tímy v 3b Group nakoniec postúpili tímy Győru, Sokolníc, Stupavy a Šale, v skupine Hamé Group to boli Ivánka pri Dunaji, Senec, Sokolnice a Stupava. Finále, ktoré sa hralo na záver nedeľného programu, prinieslo kvalitnú minihádzanú, v ktorej si nakoniec prvenstvo vybojovali dievčatá zo Šale v staršej kategórii a domáce družstvo Stupavy medzi mladšími minihádzanármi. Turnaj spestrila piatková večerná diskotéka, zápasy All stars obidvoch kategórií a exhibičné stretnutie trénerov v sobotu večer.

Víťazný pohár v rukách stupavských hádzanárov.

Ceny pri záverečnom ceremoniáli odovzdávali skutočne vzácni hostia – prezident Slovenského zväzu hádzanej Jaroslav Holeša, tréner slovenskej mužskej reprezentácie Peter Dávid a predseda HC Tatran Stupava Ján Papaj.

Poďakovanie patrí celému organizačnému tímu za výborne pripravený turnaj, mnohým dobrovoľníkom, ktorí organizačnou pomocou prispeli k jeho hladkému priebehu, partnerom a sponzorom za finančnú alebo vecnú pomoc a, samozrejme, všetkým trénerom, ktorí v deťoch dokázali vzbudiť a udržiavať nadšenie pre tvrdý, ale krásny šport – hádzanú.

Dovidenia priatelia v máji 2014 na turnaji PLAYMINIHANDBALL 2014. M. Renčo ■

Školáci absolvovali plavecký výcvik

Pod vedením milých tréneriek sme uskutočnili plavecký výcvik vo výučbovom bazéne na Pasienkoch. Naši žiaci ukázali svoje schopnosti a zvládli na veľmi dobrej úrovni plavecké štýly kraul, znak a prsia. Všetkých 87 detí dokázalo v záverečných pretekoch, že vo vode sa cítia ako rybičky. Odmenou im bol pocit spokojnosti a odznak za úspech v súťaži. Veď za spontánneho povzbudzovania preplávali v každom štýle 20 metrov! Veľmi hrdí na svoj výkon boli najmä tí, ktorí sa s vodičkou doteraz veľmi nekamarátili. Možno sme získali pre tento šport nádejných plavcov.

Je teraz na rodičoch, aby si našli čas a “prostriedky” a prihlásili svoje ratolesti na pravidelné tréningy.

Nezabúdajme, že plavecká gramotnosť je rovnako dôležitá ako písať a čítať.

Na organizovaní výcviku sa podieľali p. učiteľky 3. ročníkov Mgr. Darášová, Mgr. Demetrová, Mgr. Hudecová a Mgr. Kubovičová.

Mgr. J. Hudecová ■

S3T klub

Mládežníci dávajú príklad ostatným

Niekoľko stupavských mládežníkov sa v jedno utorkové popoludnie zišlo na miestnom ihrisku. Cieľom ich stretnutia však tento raz nebol futbalový zápas či iné športové aktivity. Priviedlo ich sem spoločné rozhodnutie vyčistiť ihrisko od odpadkov, ktoré špatili jeho plochu a okolie a ohrozovali hrajúce sa deti. Nešlo však o spontánny čin – celú akciu si dopredu naplánovali.

V Nízkoprahovom centre S3T, ktoré sa nachádza v stupavskom MKIC, sa každý utorok popoludní stretávajú mladí vo veku od 11 do 14 rokov. V tento deň v týždni sa im venujú animátori z Programu pre morálne posilnenie mladšej mládeže. Ako už jeho názov napovedá, tento program je zameraný na posilňovanie morálnych a intelektuálnych schopností mladých ľudí, ako aj na rozpoznávanie ich vôle konať dobro, silného zmyslu pre spravodlivosť, zanietenia učiť sa o svete a túžby podieľať sa na vytváraní lepšieho sveta. Praktickým vyjadrením toho, čo sa mladí na takýchto stretnutiach naučia, sú tzv. projekty služby.

Takým bolo aj vyčistenie ihriska, na ktorom sa zúčastnilo okolo desať tínedžerov a niekoľko animátorov, vyzbrojených rukavicami a igelitovými vrecami. Po príchode sa hneď pustili do práce a vrecia sa začali zapĺňať plastovými fľašami, plechovkami, igelitovými vreckami a taškami či obalmi najrôznejších farieb a tvarov. Pribudla však aj elektronika či časti oblečenia. Niektorých zbieranie odpadkov bavilo viac, iných menej, ale všetci to robili s vedomím, že tak pomôžu k skrášleniu svojho mesta, ako aj k zlepšeniu spoločenstva, v ktorom žijú.

Venus Jahanpour, ktorá vedie mládežnícku skupinu v Stupave a zároveň je národnou koordinátorkou programu, k akcii uviedla: “Mladšia mládež si potrebuje zažiť radosť zo služby tak skoro, ako je to len možné. Pomáha to tiež dospelým v susedstve vnímať mladšiu mládež v pozitívnejšom svetle – keď ju vidia, ako sa zapája do zmysluplných aktivít, a k tomu ešte s radosťou.“

Na konci dňa, keď odpadky z ihriska boli pekne uložené vo vreciach, prišla na rad kreatívna časť programu. Mládežníci pod vedením fotografky Zuzany Hečkovej, ktorá sa pripravuje na prácu animátora v rámci tohto programu a prišla pomôcť pri akcii, vytvorili z časti zozbieraných smetí erb mesta Stupava. Chceli tým poukázať jednak na to, čo sa dá zo smetí recyklovaním vytvoriť, ako aj na potrebu zamyslieť sa nad tým, ako znížiť produkciu odpadu, aby sa z nášho mesta nestalo jedno veľké smetisko.

Mladí Stupavčania svojimi činmi dokazujú, že nemusia vždy len čakať na to, čo za nich spravia dospelí. Práve naopak, svojou ochotou meniť svoje okolie na lepšie miesto a svojou odvahou pustiť sa do práce s minimálnym vybavením či financovaním nám všetkým dávajú príklad, že „sa to dá“. Jozef Rojík ■

Stretávka po 60-tich rokoch

Druhú májovú sobotu sa už po desiaty raz stretli spolužiaci z bývalej Strednej školy kpt. J. Nálepku v Stupave a Záhorskej Bystrici. Od poslednej skúšky ubehlo už 60 rokov, no bývalí kamaráti zo školských lavíc si majú stále čo povedať a vždy si nájdu čas, aby sa stretli a pospomínali na jedno z najkrajších období života.

Do prvých tried Národnej školy v Stupave v roku 1944 nastúpilo 71 žiakov. Boli to 2 triedy, čisto dievčenská a chlapčenská zo Stupavy, Mástu a Pajštúna (terajšia Borinka). Riaditeľom vtedajšej školy bol pán Benca, ktorý vykonával aj funkciu organistu v miestnom farskom kostole. Učiteľský zbor tvorilo sedem učiteľov a to pani učiteľky Javorová, Pottmannová, Malatínska, Boleschková, Slobodová a páni učitelia Janík a Krištof. Ako školníci pracovala za bránami školy rodina Bartalská. V roku 1949 sme nastúpili na Základnú deväťročnú školu do 6. ročníka. Zároveň k nám pribudla jedna trieda zo Záhorskej Bystrice a Marianky, nakoľko tam nebola škola s druhým stupňom vzdelávania. Týmto vznikli tri triedy pod vedením pána riaditeľa Jána Husárika. Počas všetkých štyroch rokov boli triednymi učitelmi pre triedu 9. A to bol Ladislav Kudijovský, pre 9. B Ľudovít Maroš a pre 9. C pani Demianová a Vigh (učitelia zmiešanej triedy). Za učiteľskými katedrami sa striedali učitelia Erdélyi, Husáriková, Riganová, Erdélyiová, Podhradská, Štefánik, Cagáň, Polakovičová, Miezgová, Nižnanský, Murgašová. Brány školy otvárala rodina Huková.

V roku 1951 – 1952 zo Stupavy odišlo 36 žiakov zo Záhorskej Bystrice a Marianky, lebo v Záhorskej Bystrici vznikla Základná deväťročná škola pod vedením pána riaditeľa Macúška. Deti v neďalekej Bystrici vyučovali učitelia Orol, Muškátová, Štefek a Vykolková a školníkom bola rodina Barinková.

V roku 1953 ukončilo povinnú školskú dochádzku záverečnými komisionálnymi skúškami 67 žiakov zo Stupava a 36 v Záhorskej Bystrici. Spolu nás žije 71 bývalých spolužiakov, bohužiaľ medzi nami už nie je 29 starých kamarátov. Za 60 rokov sme sa stretli už po desiatykrát. Je pekné si pripomenúť, že z týchto žiakov žiaden nikdy neopakoval ročník. Z celej stovky školopovinných trinásti ukončili aj vysokoškolské štúdium (lekár, kňaz, jadrový fyzik, vysoký armádny dôstojník, kapitán zaoceánskej lode, šestica inžinierov a trojica učiteľov). Spraviť si maturitnú skúšku sa podarilo 18-tim žiakom, čo bol vzhľadom na ťažké 50. roky nevídaný úspech tunajšej školy, jej absolventov a vyučujúcich. Ostatní spolužiacu skončili úspešne trojročné učňovské vzdelanie a uplatnili sa ako schopní odborníci.

Helena Škrovanová ■

Spoločenská kronika

Narodili sa

Júlia Sarková
Alexander Čimo
Adam Makovník
Tamara Jankovičová
Tamara Havranová
Lenka Machálková
Jakub Pauko
Jakub Majerský
Alžbeta Hackerová
Laura Kokyová
Marián Balaj
Kristína Klenovičová
Timotej Kollárik

Zosobášili sa

Tomáš Jánošík
a Katarína Kostolanská
Ing. Igor Kurka
a Silvia Suchová
Milan Kavický
a Zuzana Velebová
JUDr. Pavol Solár
a Vladimíra Tomová
Branislav Slezák
a Mária Šimková
Mihal Vagala
a Melinda Morávková
Martin Benkovič
a Lucia Horecká
Mgr. Branislav Rezník
a Katarína Sokolová

Opustili nás

Kamil Orlovský (1982)
Rudolf Predajňa (1932)
Monika Sinaiová (1978)
Lýdia Trvalcová (1933)
Mária Bojkovská (1942)
Jozef Komár (1946)
Oľga Müllnerová (1947)

Spomíname na našich blízkych, kamarátov a známych

Dňa 23. 5. 2013 sme sa naposledy rozlúčili s našou mamou, babkou, prababkou a sestrou **Máriou Bojkovskou**. Ďakujeme všetkým príbuzným a známym za kvetinové dary, ktoré zmiernili náš žiaľ.
Smútiaca rodina.

Dňa 9. 6. uplynú dva roky, čo nás navždy opustil náš drahý a milovaný manžel, otec, dedko, pradedko a priateľ **Vladimír Bojkovský**.
Kto ste ho poznali, venujte mu, prosím, tichú spomienku.
Z láskou smútiaca rodina.

Odišiel tíško, ako odchádza deň, a v našich srdciach zostal smútok a spomienka len.
Dňa 20. 6. 2011 uplynú 2 roky, čo nás opustil manžel, otec, dedo **Eduard Masarovič**.
Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s name tichú spomienku.
Manželka, deti s rodinami.

†

Dňa 3. 5. 2013 nás vo veku 80 rokov opustil náš drahý manžel, otec, svokor a dedko **Rudolf Predajňa**.
Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym za účasť na poslednej rozlúčke, prejavy sústrasti a kvetinové dary.
Smútiaca rodina.

Matematický klokan a prváčik Theo Sirota ako úspešný malý matematický riešiteľ

Súťaž Matematický klokan vznikla v roku 1991 vo Francúzsku. Tvorcovia jej dali názov po austrálskom národnom zvieratku, lebo sa inšpirovali podobnou súťažou, ktorá vznikla v Austrálii. Asociácia KSF – Kangourou sans frontiéres (Klokan bez hraníc), ktorá je oficiálnym usporiadateľom tejto medzinárodnej súťaže, združuje už takmer 50 krajín z Európy, Ázie a Ameriky.

Matematický klokan je medzinárodná matematická súťaž pre žiakov základných a stredných škôl. Vyhlasovateľom súťaže je asociácia Kangourou sans frontiéres so sídlom v Paríži. Organizátorom súťaže v Slovenskej republike je Talentída, n. o. Matematický klokan sa stal najväčšou žiackou (nielen matematickou) súťažou na svete. V marci 2012 sa do nej zapojilo takmer 7 miliónov žiakov z 50 krajín.

Základnú školu kpt. J. Nálepku, Školská 2, Stupava, navštevuje prváčik (1. A) Theo Sirota, ktorý v súťaži Matematický klokan uspel na 1 . mieste.

Kategória: Klokanko 1
Počet bodov: 60 (max. 60)
Úspešnosť: 100 %
Poradie:1. / 1018.
Koľko % žiakov si predbehol: 93,4

Theo za svoje vedomosti a bojovnosť získal diplom úspešného riešiteľa. Touto cestou chceme poďakovať za jeho úspechy aj p. učiteľke Mgr. Veltschmidovej. Držíme mu palce v ďalších matematických súťažiach. ■

Medzinárodný projekt Comenius – návšteva v ZŠ Stupava

V dňoch 26. 4. až 1. 5. sme boli hostiteľskou krajinou dvojročného projektu Comenius – Cesta Európou – Turistický sprievodca mestom. Hlavnou náplňou sú pracovné stretnutia a poznávanie hostiteľskej krajiny. Okrem tvorivých pracovných stretnutí devätnástich zahraničných pedagógov a šiestich nás, domácich, kde každá škola (z Čiech, Talianska, Španielska, Poľska) prezentovala doterajšie splnené úlohy s deťmi a rozdelili si ďalšie úlohy, si hostia prezreli našu školu, triedy zapojené do projektu (1. B, 4. A, 4. B, 4. C a 4. D) a program, ktorý deti pripravili aj s malými darčekmi.

Poznávací program bol veľmi bohatý. Hosťom sme ukázali Vysoké Tatry, Nitriansky hrad, Bojnický zámok, včelársky skanzen v Kráľovej pri Senci, výrobu majoliky v Modre, galériu Ignáca Bizmayera, vodný mlyn a galériu insitného umenia v Pezinku, Gabčíkovo, nočnú Bratislavu aj z pohľadu zo Slavína.

Všade, kam sme zavítali, sme mali dobrý pocit z návštevy a stretali sme sa s ochotou a profesionalitou, a to aj v Tatrách, ktoré veru nemajú najlepšiu povesť.

Hanbiť sme sa však napokon museli – a to priamo u nás doma, v Stupave. Zahraničných hostí sme ubytovali v Hoteli Eminent na Hlavnej ulici. Už v prvý deň nemilo prekvapili tým, že v dvoch izbách našli naši kolegovia neprezlečenú posteľnú bielizeň po predošlých hosťoch, na ďalšej izbe sa nedali zamknúť dvere. Personál ubytoval dvojicu kolegov do inej izby, no kolegyni, ktorej sa nedali zamknúť dvere, povedali, že inú izbu už nemajú. Personál si výmenu izieb nezapísal, a tak ranná hotelová služba budila telefónom hostí na predošlej izbe. Bol problém nielen vyhovieť požiadavke o jedlo nekorenené čiernym korením (jedna kolegyňa naň mala silnú alergiu), ale aj zájsť do skladu po jogurt či uvariť kávu o pol desiatej so zdôvodnením, že bar sa v hoteli zatvára o desiatej. Vrcholom bola rozlúčková večera pre 24 hostí. Keď sme do hotela telefonovali, že budeme s príchodom na ňu meškať, zamestnanci začali s prípravou večere, lebo v kuchyni „zahodili“ objednávací lístok. Narýchlo pripravili to isté menu ako na privítaciu večeru a prestrieť na stôl sme si museli bezmála sami. Obsluha hotela bola neochotná a neschopná – s výnimkou pána Dubaja, ktorý sa snažil poskytnúť zákazníkom normálny servis a kompetentne riešil problémy po kolegoch.

My však dúfame, že na túto časť návštevy zahraniční hostia zabudnú a budú si pamätať krásy Slovenska, ochotu a srdečnosť, s ktorou sa stretli všade inde. Hádam to tak bude, keďže o nedostatkoch hotela sme sa od nich dozvedeli medzi rečou až pri rozlúčke.

V programe Comenius nás čaká veľa úloh, veľa práce do ďalšieho stretnutia v októbri v Poľsku. Máme však šikovné deti – vieme, že to zvládneme.

Zuzana Trnková ■

Slávik Slovenska na základnej škole

Ako každoročne, aj dnes, 25. apríla 2013, sa uskutočnila na našej škole spevácka súťaž “Slávik Slovenska”. Školského kola sa v I. kategórii zúčastnili žiaci 2. a 3. ročníka. Výkony malých spevákov boli veľmi vyrovnané, preto sme sa rozhodli oceniť viacerých “slávikov”.

1. miesto - Adam Papaj, 3. D; 2. miesto - Zuzana Polláková, 2. B; 3. miesto - Aneta Petrovičová, 3. C; 3. miesto - Tomáš Kachnič, 3. C; 3. miesto - Lukáš Turanský 3. D.

Pochvalné uznanie za pekný spev získali Mária Štrbáňová a Linda Vadíková z 3. D triedy.

Pohodkové novíny
mesačník nielen o dianí v Pohodke

14. jún 2013 (od 17.00 do 20.00 h.)
Výroba sôch technikou PAVERPOL
Lektorka: Petra Balogová Poplatok: 25 €

Spoločná Streetartová akcia SOS, Pohodky a Streetka

V tomto streetartovom projekte sa prejavila spoločná práca a príbuzné zameranie troch OZ: Stupavský okrášľovací spolok, OZ Pohodka a STREETKO. Cieľom bolo vytvoriť priestor pre deti a podporiť, rozvíjať ich tvorivú činnosť s prírodnými materiálmi, s hlinou, kameňom a drevom. Deti sa viedli k vzájomnej spolupráci, schopnosti rozdeliť si úlohy a mať spoločnú zodpovednosť za vykonanú prácu. Výsledok bol ohromujúci, dokázali si svojou prácou skrášliť predtým schátraný vstupný múr a zákutia v našom meste.

Akcia sa zrealizovala za podpory grantového programu Dedičstvo regiónov Nadácie SPPa programu BUS and Newly emerging needs Nadácia pre deti Slovenska,www.nds.sk.

Výstava prác žiakov Pohodky - Výstavná sála MKIC Stupava Vernisáž v stredu 5. júna 2013 o 17.00 hod.

Prezentácia prác žiakov Pohodky, zo všetkých krúžkov a kurzov (keramika, tvorivé dielne, drôtikovanie, drevorezba, maľba, vitráž,....). Výstava bude otvorená až do 12. júna: pondelok -piatok: od 8.–16. hod., sobota od 9.–12. hod., nedeľa 15.–18.hod. Našim žiakom, účastníkom kurzov, lektorom a dobrovoľníkom srdečne ďakujeme za výbornú prácu a skvelú prezentáciu nášho združenia. Bol to úspešný, na kreativitu bohatý, pekný rok. Tešíme sa na príjemné podujatie a zároveň Vás srdečne pozývame na vernisáž.

Letná škola keramiky

24. - 30. júl 2013
modelovanie z hliny a glazovanie
lektorka Iveta Vachálková, poplatok 50 EUR

Letná škola maľovania pre mládež a dospelých

15. - 19. júl 2013
technika akryl na plátno
lektorka Mgr. art Lenka Šeniglová, poplatok 50 EUR

Na kurzy je potrebné sa prihlásiť: telefonicky na tel.č.: 0918 420 437 mailom: ozpohodka@gmail.com

Riadková inzercia

- Rýchle pôžičky pre zamestnaných, ženy na materskej, dôchodcov a živnostníkov. Mobil: 0949 406 903
- Prenajmem 1-izbový byt v Stupave. Informácie na t. č. 0908 719 128.

Informácia o uzávierke

Vážení čitatelia, inzerenti a prispievatelia do Podpajštúnskych zvestí! Chceli by sme Vás informovať o možnosti inzerovať a prispievať článkami či podnetmi do nášho mesačníka. Každý ohlas či samostatný text veľmi radi uverejníme, avšak občas je potrebné autorský originál upraviť, či už pre potreby grafického zobrazenia, alebo z hľadiska zrozumiteľnosti čitateľom. Ide však o malé úpravy, a tak dúfame, že sa stretneme s Vaším pochopením. Rovnako Vás chceme upozorniť na dátum uzávierky budúceho čísla Podpajštúnskych zvestí. Vzhľadom na zmluvu s tlačiarenskou spoločnosťou je možnosť prijať vaše inzeráty či príspevky do 25. júna 2013. Materiály, ktoré budú prijaté po tomto dátume, žiaľ, nestihneme zverejniť. Ďakujeme za pochopenie a tešíme sa na Vaše listy, telefonáty či maily! MKIC ■

Stupavská Realitka
JUDr. MAGDALÉNA HABREKOVÁ
Marianska 29, 900 31 Stupava
Tel./fax: 02/6593 3386, mobil: 0907 153 422
e-mail: habrekova@stupareality.sk www.stupareality.sk

PREDAJ, KÚPA A PRENÁJOM NEHNUTEĽNOSTÍ
KOMPLETNÝ PRÁVNY SERVIS
PORADENSTVO

Chystáte sa odpredať - prenajať Vašu nehnuteľnosť?
Ponúkame Vám kvalitné služby.
Garantujeme Vašu spokojnosť.

Ďakujeme za prejavenú dôveru!

ČLEN
NÁRODNEJ ASOCIÁCIE REALITNÝCH KANCELÁRIÍ SLOVENSKA

Via cestovná agentúra

OD 10. júna 2013
BUDE PRESŤAHOVANÁ
z Hlavnej 15 na adresu:
HLAVNÁ 35, STUPAVA
(vedľa Fashion Contura)

Otváracia doba: Po – Pi: 9.30 – 13.00, 14.00 – 17.30, So: 9.00 – 12.00
Kontakty: tel/fax: 02/6593 4316, mobil: 0918/429 454, e-mail: via@viastupava.sk
www.viastupava.sk

KRÍŽ Z MARCHEGGSKEJ ULICE

Na križovatke dnešnej Marcheggskej a Krížnej ulice stál kríž už koncom 18. storočia. Dôkazom je mapa prvého vojenského mapovania -- príslušný mapový list s mestečkom Stupava a jeho okolím bol zameraný v rokoch 1782 – 1784. Kríž je ako dôležitý orientačný bod vyznačený aj na neskorších vojenských a katastrálnych mapách Stupavy z 19. storočia. Zachovaný kamenný kríž je z prvej tretiny 19. storočia a na svojom pôvodnom mieste ho už nenájdeme. Pravdepodobne v sedemdesiatych rokoch 20. storočia bol premiestnený a osadený napravo od vstupnej brány do starého cintorína.

Zvyk stavať kresťanské kríže (prípadne kaplnky a božie muky) na krížnych cestách nadviazal na pohanský kult. Aj v kresťanskom chápaní mali sakrálne objekty na križovatkách a v nebezpečných úsekoch ciest sprítomňovať božiu pomoc a ochranu. Ich umiestnenie malo priamy súvis s osobou a úmyslom donátora. Poloha kríža nezriedka lokalizovala aj miesto udalosti, ku ktorej bol postavený (napríklad nehoda, smrť, uzdravenie). Kamenné kríže, kaplnky a božie muky stavané pri cestách slúžili aj ako orientačný bod. Košaté koruny stromov, zámerne sadené v ich blízkosti, poskytovali pocestným ochranu a oddych v nepriaznivom počasí. Vyhotovenie a osadenie kresťanského kríža nebývalo náhodné. Podobnú funkciu mal zrejme aj tento, stál totiž v blízkosti križovania ciest. Plnil pravdepodobne aj úlohu ochrany sídla, pretože stál pred vstupom do mestečka zo západu. Marcheggská cesta viedla von z mestečka smerom k riečnemu brodu pri rakúskej obci Marchegg. Križovala ju cesta, ktorá zo západu obchádzala mestečko a v 20. storočí dostala pomenovanie Krížna.

Zachovaný kamenný kríž je typologicky zhodný s krížmi zachovanými v okolitých obciach južného Záhoria. Sú pamiatkou na cholerové epidémie v rokoch 1831 a 1836. Poškodená textová časť neumožňuje určiť donátora ani okolnosti jeho zhotovenia a osadenia. Z fragmentov zachovaných písmen možno usudzovať, že textová časť bola štvorriadková. Z čitateľného dvojčísla "36" na konci posledného riadku sa dá usudzovať, že kríž je pamiatkou na cholerovú epidémiu z roku 1836. V Stupave na jej následky zomrelo v tomto roku až 81 ľudí.

Pravdepodobne v rokoch 1908 --1910 postavili na križovatke Marcheggskej a Krížnej ulice novú budovu hasičskej zbrojnice. Na zachovaných historických fotografiách vidno aj kríž, stojaci pred jej čelnou -- východnou stenou. Na svojom

Kríž pred prístavbou hasičskej zbrojnice, okolo roku 1970.

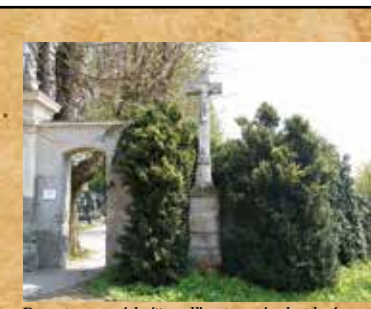
Premiestnený kríž vedľa cintorínskej brány. Foto: Milan Greguš, 2013.

pôvodnom mieste stál do roku 1933, keď bola požiarna zbrojnica na východnej strane rozšírená o novú prístavbu. Z tohto dôvodu kríž o niekoľko metrov posunuli a ocitol sa pred novou prístavbou. Bývalá požiarna zbrojnica a kríž tu stáli až do začiatku sedemdesiatych rokov 20. storočia. Schátranú budovu zbrojnice zbúrali a kríž opäť presunuli, tentoraz až pred bránu starého cintorína. Na novom mieste vysadili v tesnej blízkosti kríža okrasné kríky. Rozrastené kry sčasti kríž zakrývajú a vytvárajú pre jeho kamennú hmotu nepriaznivé vlhké a tienisté prostredie. Dnes je priestor po bývalej hasičskej zbrojnici na Marcheggskej ulici voľnou, zatrávnenou plochou s niekoľkými stromami. Bolo by vhodné, keby bol kríž vrátený sem, na svoje pôvodné miesto. Osadením lavičiek a údržbou zelene v jeho okolí by vzniklo príjemné a dôstojné miesto pre túto cennú stupavskú pamätihodnosť.

Milan Greguš ■